

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ

**KADIN ERKEK FIRSAT EŞİTLİĞİ
KOMİSYONU**

**KIRSAL ALANDA KADININ
GÜÇLENDİRİLMESİ VE KIRSALDA
KADIN GİRİŞİMCİLİĞİNİN
DESTEKLENMESİ KONULU ALT
KOMİSYON TUTANAKLARI**

Tarih: 11 Ocak 2018 Perşembe

11 Ocak 2018 Perşembe
BİRİNCİ OTURUM
Açılma Saati: 14.12
BAŞKAN: Emine YAVUZ GÖZGEÇ (Bursa)

BAŞKAN – Arkadaşlar, her biriniz hoş geldiniz öncelikle.

Bizim alt komisyonumuz Kadın Erkek Fırsat Eşitliği Komisyonuna bağlı olarak kurulmuş, kırsal alanda kadının güçlendirilmesi ve kırsalda kadın girişimciliğinin desteklenmesi konulu alt komisyon.

Biz bugüne kadar tüm bakanlıklarımızı dinledik. Bakanlıklarımızın, kuruluşlarımızın kadın girişimciliğinin, özellikle kırsaldaki kadın girişimciliğinin desteklenmesi yönündeki çalışmaları, bu konudaki eksiklikler, daha fazla ne yapabiliriz, ayrıca bu konuda farkındalığı nasıl yaratabiliriz düşüncesiyle toplantılarımızın hemen hemen sonuna gelmiş bulunmaktayız. İnşallah bir rapor sonucunda hem önerilerimiz hem sonuçlarımız olacak.

Bugün sizleri de başarılı örnekler ve başarılı çalışmalar kapsamında dinlemek, hem yaptığınız çalışmalar hakkında bilgi almak, ayrıca sizin bize sunacağınız önerileri de raporumuzda sunmak istiyoruz.

Sayın Milletvekilimiz -Aydın Vekilimiz- Deniz Depboylu, uzman arkadaşımız. Diğer vekil arkadaşlarımız da katılacaklar birazdan inşallah. Nimet Hanım Tarım Bakanlığımızdan, yine Komisyonumuzun uzmanlarından.

Bugün katılan arkadaşlarımız Nallıhan Kadın Kooperatifinden Yıldız Aksu Tırıl.

Nallıhan’dan sadece siz mi varsınız?

NALLIHAN KADIN KOOPERATİFİ TEMSİLCİSİ YILDIZ AKSU TIRIL – Evet.

BAŞKAN – Tamam.

Ankara Büyükşehir Belediyesi Kırsal Hizmetler ve Jeotermal Kaynaklar Dairesi Başkanlığından Şeyma Ülkü Tabak, siz varsınız oradan.

Duygu Soytürk, siz de Ankara’dan.

Sungurlu Kadın Girişimciler Kooperatifi: Hava Özata, Ayşe Karımiş, Işıl Safel, Songül Dorukoğlu.

Mecitözü Halk Eğitim Müdürü Erol Ateş, kooperatifleri temsilen.

Tekrar “Hoş geldiniz.” diyorum.

Sayın Vekilim, sizin ekleyeceğiniz bir husus varsa... Sonra arkadaşlarımızı dinlemeye geçelim.

DENİZ DEPBOYLU (Aydın) – Dinleyelim önce olmazsa, ondan sonra sorularımızı sorarız.

BAŞKAN – O zaman Nallıhan Kadın Kooperatifinden Yıldız Aksu Tırıl...

Yıldız Hanım, buyurun sizi dinleyelim.

NALLIHAN KADIN KOOPERATİFİ TEMSİLCİSİ YILDIZ AKSU TIRIL – Ben Nallıhan’dan geliyorum. Nallıhan’da biz 2005 yılında aslında bu kırsaldaki turizm çalışmalarını başlattık. Bunu başlatırken aslında ilçemizde bir turizm faaliyeti başlatmaktı amacımız. Bu turizm faaliyetlerini başlatırken “İlçemizi nasıl tanıtabiliriz, neler yapabiliriz?” diyerek başladık ve biz envanter çalışmaları yaptık. İlçemizde neleri tanıtabiliriz, hani gelen kişilere nereleri gezdirebiliriz diyerek başlayan turizm çalışmaları sırasında tabii biz envanter çalışmaları yaptık, broşürleri hazırladık. Bir dernek bünyesinde yaptık bunu ama dernek bünyesinde yaparken tabii tek başımıza yapmadık; kaymakamlık

ve belediyelerle iş birliği, sivil toplum kuruluşları... Özellikle de bu işin içine halkımızı almazsak hiçbir çalışmanın amacı olmuyor ve o yüzden de biz bu işleri yaparken tabii ki de Nallıhan'a gelen grupları gezdiriyoruz, onlara ilçemizi tanıtıyoruz ama bunları tanıtırken de bakıyoruz ki ilçeye gelen insanlar buraya geldiklerinde hani hediyecek bir eşya götürmek istiyorlar ama biz bunu nasıl yapabiliriz diye... Bizim her genç kızın sandığında muhakkak 150 ya da 200 tane...

BAŞKAN – Peki, sözünüzü kesmiş olmayayım da, kooperatif kurulma aşamasında nasıl zorluklar yaşadınız? Kooperatifi kurmaya nasıl karar verdiniz?

NALLIHAN KADIN KOOPERATİFİ TEMSİLCİSİ YILDIZ AKSU TIRIL – Tabii, zaten kooperatife nasıl karar verdiğimizizi anlatacağım size şimdi.

HATİCE DUDU ÖZKAL (Afyonkarahisar) – Bir de nasıl kurdunuz?

BAŞKAN – Afyon Milletvekilimiz Hatice Hanım, Tekirdağ Vekilimiz Ayşe Hanım, Ayşe Doğan. Buyurun.

NALLIHAN KADIN KOOPERATİFİ TEMSİLCİSİ YILDIZ AKSU TIRIL – Biz, tabii, şey yaparken, Nallıhan'a işte gelen gruplarımıza... Hani demiştim ya her genç kızın en az 150 ya da 200 tane yemenisi oluyor... Çünkü bizim Nallıhan İpek Yolu güzergâhında ve biliyorsunuz koza böceği var. Koza böceğinin tohumlarından aslında kadınların çıkarak... İğne oyalarının nasıl takıya dönüştüğü hikâyesi aslında bizim Nallıhan Kooperatifinin asıl hikâyesi. Tabii, biz bunu yaparken bu Nallıhan'daki el sanatlarımızı gelenekselden nasıl modernize ederiz diyerek bir çalışma yaptık ve iğne oyalarını takıya dönüştürdük. İğne oyalarını tamamıyla kadınlar... Dernek bünyesinde 10 kadınımla çalışma yaparak iğne oyalarını takıya dönüştürdüler; işte, broşlar, kolyeler, küpeler yaparak. Tabii, biz dört yıl bu faaliyetleri sürdürdük. Tabii, iğne oyalarını fuarlara, festivallere giderek tanıttık. Dernek bünyesinde, biliyorsunuz, bu iğne oyalarının satışı yasak. Tabii, iğne oyaları bayağı bir noktaya gelince biz 150 kadınlı bir kooperatif çalışması yaptık. Hatta, yine, Ankara Üniversitesinden Bülent Hocam var, Bülent Gülçubuk, kendisi bize eğitimler verdi, 150 kadına ama bu 150 kadının içinden 6 gönüllü arkadaş yani bizler ve bir de erkek, Mustafa Bey, Mustafa Bektaş arkadaşımızla birlikte...

BAŞKAN – Çok güzel, bir tane erkek, bravo.

NALLIHAN KADIN KOOPERATİFİ TEMSİLCİSİ YILDIZ AKSU TIRIL - ...bir kooperatif kurduk, girdik işe. Ondan sonra, tabii, kooperatif çalışmalarına başladık, sürekli eğitimler aldık.

HATİCE DUDU ÖZKAL (Afyonkarahisar) – Pardon, mesela bir kooperatifin kuruluşunun bir maliyeti var mıdır? Gönüllü olmak yeterli midir?

BAŞKAN – Var tabii ki.

NALLIHAN KADIN KOOPERATİFİ TEMSİLCİSİ YILDIZ AKSU TIRIL – Gönüllü olmanın yanında tabii ki bir maliyeti var, hepimiz biner lira koymuştuk o zaman, ben de. Çünkü, hani, maliyeti, onların defter tasdikleri oluyor...

BAŞKAN – Kuruluş işlemleri...

NALLIHAN KADIN KOOPERATİFİ TEMSİLCİSİ YILDIZ AKSU TIRIL – Evet, kuruluş işlemleri oluyor. Ama bizim şansımız şu: Biz dernekten geçmiştik ya, o aşamaların hepsini biliyorduk yani bilinçli olarak kurmuş olduk. Hani bize “Kur.” deyip de kurmadık. Emekle verilmiş, hani emeğin üzerine kurulmuş bir kooperatif.

BAŞKAN – İnternet satışları da yapıyorsunuz, değil mi?

NALLIHAN KADIN KOOPERATİFİ TEMSİLCİSİ YILDIZ AKSU TIRIL – Tabii, internet üzerinden satış yapıyoruz.

BAŞKAN – Şu an kaç üyeniz var?

NALLİHAN KADIN KOOPERATİFİ TEMSİLCİSİ YILDIZ AKSU TIRIL – Şu an 13 üyemiz var. Ama Nallıhan’da, bizim çalışmalarımızdan sonra Sayın Vekilim, gerçekten şu an 19 tane kadın işletmeci var. İkinci bir kooperatif kuruldu. Bunun yanında kadınlar kendi ürünlerini kendileri yapıp da satıyorlar.

BAŞKAN – Kooperatif kurmadan, kendi işletme...

NALLİHAN KADIN KOOPERATİFİ TEMSİLCİSİ YILDIZ AKSU TIRIL – Tabii, ama bizim kooperatif üyelerimizin de hepsi iş sahibi oldu. Nasıl dersiniz, şimdi, diyelim ki biz bu şeyleri yaparken gelen gruplarımızda konaklama ihtiyacı çıkıyor, o zaman bir diğer kooperatif üyemiz bir konağı kiraladı.

BAŞKAN – Yani bir kırsalda ekoturizm örneği aslında.

NALLİHAN KADIN KOOPERATİFİ TEMSİLCİSİ YILDIZ AKSU TIRIL – Onu sağladı, tamamıyla orada çalışmalar yapıyor. Yine, diğer arkadaşımız, yöresel yemekler yapan bir yere ihtiyaç olduğu için orada bir yer kiraladı ve tamamıyla yöresel yemekler yapıyor. Yine biz kendimiz Kaymakamlık ve Belediyeye birlikte... Karacasu köyünde atıl olan bir köyümüzü Kaymakamlık ve Belediye bize restore etti ve biz oraya 30 yataklı bir pansiyon yaptık.

BAŞKAN – Yani yerel yöneticilerle de iletişim içerisinde.

NALLİHAN KADIN KOOPERATİFİ TEMSİLCİSİ YILDIZ AKSU TIRIL – Evet. Hem köydeki kadınları da güçlendirme amacımız çünkü yereldeki kadınlar ve bu köylerdeki kadınlar ne kadar güçlü olursa ekonomik olarak da o kadar ilçeye faydalı olur diye düşünüyoruz. Tabii, kadınlar bu işlerini yapıyor, yaptıkları ürünleri... Biz pazarı nasıl bulduk? Tamamıyla gönüllü gittik bu fuarlara, festivallere, büyükelçi eşlerine tanıttık; Dışişleri Bakanlığının yine resepsiyonuna katıldık, buralarda tanıttık; bu, bizi dış pazara açtı. Dış pazara, biz şu an 21 ülkeye aslında bu iğne oylarını tanıttık. Nallıhan iğne oyasının gerçekten başkenti oldu.

BAŞKAN – Satış yapıyor musunuz dışarıya?

NALLİHAN KADIN KOOPERATİFİ TEMSİLCİSİ YILDIZ AKSU TIRIL – Tabii, biz web sitemizden yapıyoruz.

BAŞKAN – Yani yurt dışı da yapıyor musunuz?

NALLİHAN KADIN KOOPERATİFİ TEMSİLCİSİ YILDIZ AKSU TIRIL – Tabii, yurt dışında biz kendimiz bire bir yapmıyoruz ama gelen kişiler burada bizden alıyorlar. Özellikle bu işe Japonlar çok meraklı. Japonya’ya, İngiltere’ye, Kanada’ya, Ürdün’e, İran’a ve birçok... Küçük küçük de olsa biz Nallıhan’ı gerçekten tanıttık. Biz bu tanıtımları yaparken Kaymakamlığımız, Belediyemizle iş birliği yaparak bu tanıtımları sağladık. Yazılı ve görsel basında, TV programlarında yine bu iğne oylarının ve kooperatifimizin tamamıyla çalışmalarını sunduk, basında yer aldı. Yine, Ankaralılar Vakfıyla iş birliği yaparak... Ayhan Sümer var Kızılay’da -Nallıhanlı kendisi- bize Çengelhan’da mağaza açarak Nallıhan turizmine... Zaten, bizim kooperatifimiz aslında sadece yerelde kadını güçlendirmenin yanında, ilçemizi de tanıtmak... Biz turizmle birlikte bu işi yapıyoruz yani kooperatif tek başına sadece ürünü satıp şey yapayım diye beklemiyor. Kadını güçlendiriyoruz ama yereldeki kadınlar da ürünlerini satıyorlar. Sadece iğne oyası değil yani köylere gittiğimizde de -biz turlarla gidiyoruz- tamamıyla bunları gönüllü yapıyoruz.

BAŞKAN – Yani orada yaşayan kadınlar çok farklı alanlarda hizmet vermiş oluyorlar.

NALLİHAN KADIN KOOPERATİFİ TEMSİLCİSİ YILDIZ AKSU TIRIL – Evet, tabii. Onlar da yine kendi yaptığı, ürettiği yumurtasını, peynirini, zeytinini, yaptığı balını, mesela onları da satıyor.

BAŞKAN – Yani kooperatif bu konuda önayak olmuş oldu, onların yolunu açmış oldu.

NALLİHAN KADIN KOOPERATİFİ TEMSİLCİSİ YILDIZ AKSU TIRIL – Evet. İnsanlar baktılar ki kadınlar hem ekonomik olarak katkı sağladığı için... Yine, biz Sanayi ve Ticaret Bakanlığıyla görüşerek uluslararası fuarlara katıldık. O, bizim, bu satış noktasında gerçekten dış ülkelere açılmamızı sağladı. Yine, söylediğim gibi Dışişleri Bakanlığında büyükelçi eşlerine verilen bu resepsiyona katılarak Nallıhan'ın yemekleri, iğne oyaları ve turizm potansiyeli tanıtıldı. VEKAM'ın Ankara Vehbi Koç Müzesi'nde büyükelçi eşlerine düzenlediğimiz yemek ve sergiye katılarak Nallıhan'ın iğne oyaları tanıtımı yapıldı. TASPEK Vakfıyla Ankara'da büyükelçi eşleri Nallıhan'da gezdirilerek buraların tanıtılması sağlandı. Yine, Halk Eğitim Merkezinde iğne oyaları kursları açıldı. Bu kurslarda, daha sonra kooperatifimizde... Neden biz bu kursları açıyoruz? İğne oyalarının dış ülkelere satışları olduğunda tamamıyla kaliteli gitsin istiyoruz yani şahıslardan gittiği zaman dış ülkelerde diyorlar ki: “Biz kurumsal yerlerden alışveriş yaparız. Biz bu iğne oyaları kötü geldiğinde kurumsal yere hesap sorarız ama bir şahsa soramayız.” O yüzden de iğne oyalarının kaliteli gitmesi için derneğimiz bünyesinde, kooperatif bünyesinde tamamıyla bu kursları açtık. Kontrollü bu ürünleri etiketli gönderiyoruz. Her yapan kadının muhakkak etiketi var. Zaten her sene uluslararası festivaller oluyor bizim Nallıhan'da. Bu ürünlerin tasarım tescil hakları alındı. Her yapan kadın kendi hikâyesiyle bu ürünleri sunuyor. Tamamıyla mesela Nallıhan'ı anlatan Kocahan takısı var. İnsanlar geldiğinde, o takıyı aldığı anda Nallıhan'ı görmek istiyor; han, hamam ve camiyi anlatıyor.

BAŞKAN – Yani bir iğne oyasıyla Nallıhan'ı tanıtırsınız.

NALLİHAN KADIN KOOPERATİFİ TEMSİLCİSİ YILDIZ AKSU TIRIL – Evet. Köroğlu gelmiş handa konaklamış, atının nalı düşmüş, hancı almış kapıya aşmış, Nallıhan da ismini oradan almış diye hikâyeleri var. Tamamıyla hikâyeli.

Yine, burada, Nallıhan Kaymakamlığı iş birliğiyle Nallıhan'da bu geleneksel kataloğu hazırladık yani bu iğne oyalarının kataloğunu. Tapduk Emre ve iğne oyaları festivali yapıyor her sene. Bizim Yunus Emre'nin hocası Tapduk Emre Nallıhan'da ve onun da çok büyük etkisi var. Bu Tapduk Emre'yi anma etkinlikleri yapılırken yine iğne oyaları kültür ve sanat festivali de yapıyoruz. O zaman da her sene bu Belediyemiz ve Kaymakamlığımız tarafından da festival bünyesinde iğne oyaları yarışması yapılıyor; birinciler, ikinciler ve mansiyonlar seçiliyor, o da kadınlara tamamıyla cazip hâle geliyor; kendi istediği modeli, kendisinin hikâyesiyle bize sunuyorlar.

Yine, birçok il ve ilçelere gittik, buralardaki deneyimlerimizi oralarla paylaştık. Bizim eksiklerimiz varsa biz gidermeye, onlar da bizden bilgi alarak daha çok... Bu bize çok yararlı oldu. Bakın, bu da yine bizim koza böceği. Aslında ben diyorum ki kadınlar iğne oyasına koza böceğinin tohumuyla başlıyor ve kırk günlük bir sürede tamamıyla -koza böceği kırk gün sürede yetişiyor biliyorsunuz, dut yaprakları yiyerek büyüyor- kadınların iğne oyalarının -aslında ipek böceğinin dut yaprağıyla- çiçeklere dönüşmesi... Yine, kozalar bu şekilde çekiliyor sıcak suda, ipek hâline getiriliyor. Diyelim ki bir artan çayımız var, çayla kahverengi boyayabiliyoruz, nar kabuğuyla kırmızı yapabiliyoruz, yeşilleri ardıç kabuklarıyla, yine cevizlerin yeşilleriyle boyayabiliyoruz. Bunlar da hikâyeli olan takılarımız. Şu renkli olan çiçek festivali.

Üç boyutlu olarak yaptık. Bakın, Nallıhan'da domates, salkım domates çok fazla var. İnsanlar yazın gelip domatesleri alabilirler ama kışın da gördüklerinde o domatesleri görmüş oluyorlar. Broşlar yaptık bakın, bileklikler, küpeler, yüzükler; bunlar yıkanabiliyor.

Yine, biz Nallıhan Belediyesi ve NAL-ETİK Kooperatifi olarak Ayhan Sümer Kültür Merkezinde bir iğne oyası müzesi kurduk. Gelenekselden iğne oyalarını nasıl modernize ettik diyerek o müzeyi kurduk ve insanlar, müzemizde, sandıklardan çıkmış iğne oyalarını nasıl takıya dönüştürdüğümüzü gelip görebiliyorlar.

Yine, Kaymakamlığımız ve Belediyemiz iş birliğiyle Karacasu köyünde eski bir okulu restore ettik ve burada 30 yataklı, misafirlerimizin gelip konaklayabileceği ve de doğal ortamda dinlenebileceği bir misafirhane yaptık. Burada bir şelale var; insanlar geliyor, şelaleye çıkıyorlar hem sporlarını hem trekkinglerini yapıyorlar; akşam geldiklerinde çok güzel köy ortamında dinleniyorlar. Hem köylüler kazanıyor, bakın çok güzel, yeşil, doğanın içinde. Buradaki okullar atıl kaldı, atıl kalmış hâli ve nasıl restore edildiği ve insanları geldiğinde de... Bakın, köylü kadınlar da buraya yöresel ürünlerini getiriyorlar, bahçeye. Tamamıyla doğal, hiçbir aracı olmadan kendi ürünlerini satıyorlar. Bu şekilde de köydeki insanlar da kazanmış oluyor.

Yine, burası Akdere köyümüz. Burada da bir okulumuz atıl kalmıştı, Kaymakamlık tarafından biz burayı da restore ettik. Burası da yine yemek yapılan, yöresel yemeklerin yapıldığı bir yer. Burası eski hâli, şimdiki hâli bakın Karacasu köyünün.

Aslında, gerçekten hani bunu yaptığı zaman insanın en önemli şeyi nedir biliyor musunuz? İnanmak gerçekten, yaptığımız işe çok inanmanız lazım. Ben ona çok inanıyorum, bir de sabretmek. Hemen olmaz diye vazgeçerseniz... Tabii, hemen böyle anlatıyorum ama öyle kolay bir süreç olmuyor gerçekten. Kadınlar bu işleri yaparken bazen kooperatife geliyorlar mesela, eşleri sıkıntı çıkarabiliyor, diyor ki: “Boş ver, bugün iğne oyası yapma.” Ama bakıyorlar ki para kazanıyorlar, ekonomik güçleri artıyor...

BAŞKAN – Bir kooperatif kurmayla ilgili eğitim aldığınızı söylediniz ya o eğitimden nasıl haberiniz oldu, o eğitime nasıl yönlendirildiniz?

NALLİHAN KADIN KOOPERATİFİ TEMSİLCİSİ YILDIZ AKSU TIRIL – Bülent Hocam bizim arkadaşımız, biz o yönden şanslıyız. Bülent Hoca sürekli bizimle gelip gidiyordu.

BAŞKAN – Bizim Komisyonumuza da geldi, sunum yaptı. Ben, kadınlarımız acaba nasıl bu konudan bilgi sahibi oldular diye...

NALLİHAN KADIN KOOPERATİFİ TEMSİLCİSİ YILDIZ AKSU TIRIL – Bülent Hocam dedi ki bize... Bence bu derneği biz iğne oyaları...

BAŞKAN – Peki, kooperatifi kurarken bilgi edinme açısından “Şu konuda nasıl yapalım, ne yapalım?” diye danışmanlık aldığınız bir kurum, bir yer oldu mu?

NALLİHAN KADIN KOOPERATİFİ TEMSİLCİSİ YILDIZ AKSU TIRIL – Onu anlatayım: Bülent Hocam, bir de Mustafa Bektaş var. Mustafa Bey’in kendisi kırsal turizmde gerçekten sunumlar yapıyor. Mustafa Bey ilçeye VEKAM’la birlikte gezmeye geldiğinde Belediye Başkanımız “Biz kırsal turizm yaparken siz bize destek olur musunuz?” deyince tabii bizim bir danışmanımız olarak erkek dediğim kişi Mustafa Bey oldu.

BAŞKAN – Yerel yönetimlerden almış oldunuz.

NALLİHAN KADIN KOOPERATİFİ TEMSİLCİSİ YILDIZ AKSU TIRIL – Mustafa Bey’le birlikte biz başladık. O, bu konuda uzmandı zaten. Bülent Hocam da öyle, sürekli bize destek verdi ama tabii kadınlarla hem çalışmak zor hem de kolaylığı var ama çalışma açısından zorluğu da var.

BAŞKAN – Arkadaşlar, sormak istediğiniz konular varsa...

Buyurun.

HATİCE DUDU ÖZKAL (Afyonkarahisar) – Ben şunu duymuştum: Aile Bakanlığından böyle bir destek olduğu, kooperatif kurmada böyle bir...

BAŞKAN – Gümrük ve Ticaret değil mi?

HATİCE DUDU ÖZKAL (Afyonkarahisar) – Ben Aile Bakanlığı veya Sosyal Yardımlaşma Vakfı da...

SUNGURLU KADIN GİRİŞİMCİLER KOOPERATİFİ TEMSİLCİSİ HAVA ÖZATA – Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığında biz aldık.

HATİCE DUDU ÖZKAL (Afyonkarahisar) – Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığında da alınabiliyor, Gümrük Bakanlığında da.

NALLIHAN KADIN KOOPERATİFİ TEMSİLCİSİ YILDIZ AKSU TIRIL – Biz Gümrük ve Ticaret Bakanlığına bağlıyız.

HATİCE DUDU ÖZKAL (Afyonkarahisar) – Şimdi, mesela başka bir ile de aynı şahıslardan yardım alabilir miyiz? Yani sadece Ankara'ya mı hizmet veriyor Mustafa Bektaş Hocamız?

NALLIHAN KADIN KOOPERATİFİ TEMSİLCİSİ YILDIZ AKSU TIRIL – Hayır, Mustafa Bey her zaman verebilir.

BAŞKAN – Gümrük ve Ticaret Bakanlığının da bir ekibi var Sayın Vekilim, bu konuda illere rehberlik yapan.

NALLIHAN KADIN KOOPERATİFİ TEMSİLCİSİ YILDIZ AKSU TIRIL – Ama biz Gümrük ve Ticaret Bakanlığında zaten örnek kooperatif olarak...

BAŞKAN – Onların ekipleri de var, ekipler hâlinde illere gidip eğitimler verebiliyorlar, rehberlik hizmeti verebiliyorlar.

GIDA, TARIM VE HAYVANCILIK BAKANLIĞI EĞİTİM, YAYIM VE YAYINLAR DAİRESİ BAŞKANLIĞI KIRSALDA KADIN HİZMETLERİ KOORDİNATÖRÜ NİMET KALELİ – Evet.

Ben de girebilir miyim?

BAŞKAN – Tabii.

GIDA, TARIM VE HAYVANCILIK BAKANLIĞI EĞİTİM, YAYIM VE YAYINLAR DAİRESİ BAŞKANLIĞI KIRSALDA KADIN HİZMETLERİ KOORDİNATÖRÜ NİMET KALELİ – Şu anda aslında anlatılmış olan kooperatif, Gümrük ve Ticaret Bakanlığı bünyesinde kurulmuş bir kooperatif. Aynı zamanda Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanlığı bünyesinde de kooperatifler kurulabiliyor. Gıda, tarım ve hayvancılık için bulundukları illerde il müdürlüklerimizin bünyesinde örgütlenme şubelerimiz vardır. Şubelerimiz tarafından gerekli eğitim ve yayım çalışmaları, kooperatifçilikle ilgili bilgiler verilmektedir.

BAŞKAN – Eğitim, yayım daire, ne geçiyor onların ismi tam olarak? Tarım il müdürlüklerini diyorsunuz değil mi?

GIDA, TARIM VE HAYVANCILIK BAKANLIĞI EĞİTİM, YAYIM VE YAYINLAR DAİRESİ BAŞKANLIĞI KIRSALDA KADIN HİZMETLERİ KOORDİNATÖRÜ NİMET KALELİ – kırsal kalkınma ve örgütlenme şube müdürlüğü. 81 ilimizde il müdürlüğünün bünyesinde yer alıyor.

BAŞKAN – Kırsal kalkınma ve örgütlenme şube müdürlüğü.

GIDA, TARIM VE HAYVANCILIK BAKANLIĞI EĞİTİM, YAYIM VE YAYINLAR DAİRESİ BAŞKANLIĞI KIRSALDA KADIN HİZMETLERİ KOORDİNATÖRÜ NİMET KALELİ – Evet, şube müdürlüğü. Sayın vekilimizin söylediği gibi...

BAŞKAN – Ayrıca eğitimle ilgili bir birimleri de var galiba onların.

GIDA, TARIM VE HAYVANCILIK BAKANLIĞI EĞİTİM, YAYIM VE YAYINLAR DAİRESİ BAŞKANLIĞI KIRSALDA KADIN HİZMETLERİ KOORDİNATÖRÜ NİMET KALELİ – Koordinasyon ve tarımsal veriler şube müdürlüğü de tamamen eğitim ve yayım çalışmalarının plan ve programlarını yapmakla sorumlu olan birimlerdir.

BAŞKAN – Ama kooperatiflere özel? Bu genel.

GIDA, TARIM VE HAYVANCILIK BAKANLIĞI EĞİTİM, YAYIM VE YAYINLAR DAİRESİ BAŞKANLIĞI KIRSALDA KADIN HİZMETLERİ KOORDİNATÖRÜ NİMET KALELİ – Kooperatiflere özel bir birimimiz var. Şimdi Gümrük ve Ticaret Bakanlığında da Kooperatifçilik Genel Müdürlüğü var. Genel müdürlük olması sebebiyle ve kadın kooperatiflerine özel ilgili daire başkanlığın bulunması nedeniyle onların işleyişi de daha farklı şekilde ilerliyor. Tarım Bakanlığı tarımsal kalkınma kooperatiflerini, Gümrük Bakanlığı da ticarete yönelmiş olan kooperatifleri destekleme özelliğine sahiptir ve biraz evvel anlatılan Nallıhan'daki kooperatif AKÇAM dediğimiz Ankara Kalkınma Çalışmaları Uygulama ve Araştırma Merkezi tarafından desteklenmiştir. Merkezin müdürü Bülent Gülçubuk olması sebebiyle de...

BAŞKAN – Hangi merkez dediniz?

GIDA, TARIM VE HAYVANCILIK BAKANLIĞI EĞİTİM, YAYIM VE YAYINLAR DAİRESİ BAŞKANLIĞI KIRSALDA KADIN HİZMETLERİ KOORDİNATÖRÜ NİMET KALELİ – Ankara Üniversitesi Kalkınma Çalışmaları Merkezi.

Bu merkezin müdürü olması ve tarım ekonomisti profesörü olması nedeniyle çok şanslı olan bir kooperatifimizdir. İlgili arkadaşımız Mustafa Bey de aynı şekilde gönüllülük esasıyla çalışan, emekli olmuş bir uzmanımızdır. Dolayısıyla Nallıhan'daki başarının arkasında onlara mentorluk hizmeti veren 2 hocamızın da etkisi vardır.

BAŞKAN – Mentorluk hizmetinin sunulması önemli.

NALLIHAN KADIN KOOPERATİFİ TEMSİLCİSİ YILDIZ AKSU TIRIL – Ama bir de gerçekten mesela kooperatiflerde şu sayın vekilim: Kurun, yapın şeyi olmayacak, gerçekten isteyerek yapacak. Hani mesela “Bu kooperatifi kurun, siz çalışın” sistemi olmayacak. Kesinlikle istekli ve gönüllü olacak. Biliyorsunuz birçok tarımda da bu kooperatifler kuruluyor, biraz çalışma yapıyor, birçok örnek var mesela, hemen bitiyor. Önemli olan gerçekten inanarak, sabrederek, yani bu çalışmaların içinde bire bir, hani birisi kursun, yapın gibi olmayacak yani kesinlikle isteyerek.

ANKARA BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ KIRSAL HİZMETLER VE JEOTERMAL KAYNAKLAR DAİRESİ BAŞKANLIĞI ÜRETİM PAZARLAMA VE DESTEKLEME ŞUBE MÜDÜRÜ ŞEYMA ÜLKÜ TABAK – Ve tamamıyla şu var: İstemenin yanında, biz kırsal alanda çok karşılaştığımız için, biraz önce hanımefendinin dediği mutlaka birilerinin yol, rehber olması, önyak olması...

NALLIHAN KADIN KOOPERATİFİ TEMSİLCİSİ YILDIZ AKSU TIRIL – Tabii, o önemli.

ANKARA BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ KIRSAL HİZMETLER VE JEOTERMAL KAYNAKLAR DAİRESİ BAŞKANLIĞI ÜRETİM PAZARLAMA VE DESTEK ŞUBE MÜDÜRÜ ŞEYMA ÜLKÜ TABAK – Çünkü birçok kadın kooperatifi kimse desteklemeyip rehber olmadığı için kapanıyor ya da kapanma durumunda, iş yapamıyorlar yani.

NALLIHAN KADIN KOOPERATİFİ TEMSİLCİSİ YILDIZ AKSU TIRIL – Bir de gerçekten kadınlar emeğe sahip çıkacaklar yani emek olacak. Hani birisi kurduğu zaman o emeği bilmezse hiçbir şekilde...

BAŞKAN – Sabır, emek, rehberlik, bunların hepsi.

NALLIHAN KADIN KOOPERATİFİ TEMSİLCİSİ YILDIZ AKSU TIRIL – Kesinlikle.

BAŞKAN – Vekilim, var mı sizin soracağınız bir şey?

HATİCE DUDU ÖZKAL (Afyonkarahisar) – Yok.

BAŞKAN – Arkadaşlar, bu arada yine aklınıza gelen öneriler olursa sonradan, yine yazılı olarak Gökalp Bey'le de iletişim kurup mail olarak atabilirsiniz.

Şeyma Ülkü Tabak, Duygu Soytürk, berabersiniz. Hanginiz sunum yapacak?

ANKARA BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ KIRSAL HİZMETLER VE JEOTERMAL KAYNAKLAR DAİRESİ BAŞKANLIĞI ÜRETİM PAZARLAMA VE DESTEK ŞUBE MÜDÜRÜ ŞEYMA ÜLKÜ TABAK – Ben yapacağım Başkanım.

BAŞKAN – Tamam. Sizin de ekleyeceğiniz hususlar olursa mikrofona da basarak...

Buyurun, dinliyoruz.

ANKARA BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ KIRSAL HİZMETLER VE JEOTERMAL KAYNAKLAR DAİRESİ BAŞKANLIĞI ÜRETİM PAZARLAMA VE DESTEK ŞUBE MÜDÜRÜ ŞEYMA ÜLKÜ TABAK – Şöyle: Biz Ankara Büyükşehir Belediyesi olarak bu il özel idarenin kapatılmasıyla, 6360 sayılı Yasa'nın il özel idarelerinin bütün yetkileri, sorumlulukları bu yasayla büyükşehir belediyelerine devredilince 2013 yılında kurulmuş bir daire başkanlığıyız.

BAŞKAN – Daire Başkanlığının ismi neydi tam olarak?

ANKARA BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ KIRSAL HİZMETLER VE JEOTERMAL KAYNAKLAR DAİRESİ BAŞKANLIĞI ÜRETİM PAZARLAMA VE DESTEK ŞUBE MÜDÜRÜ ŞEYMA ÜLKÜ TABAK – Kırsal Hizmetler ve Jeotermal Kaynaklar Dairesi Başkanlığı.

Kısaca, isterseniz, biz Ankara'da kırsal alanda neler yapıyoruz, onunla ilgili bir bilgi vereyim, daha sonra kadınlarımızla ilgili kısma geçeyim. Verdiğimiz destekler başlıklarla, taş toplama hizmeti. Bu, belediyeçilikte bir ilk. Tohum eleme tesisi kurduk. Bu da yine Türkiye'de belediyeçilikte bir ilk. İyi tarım uygulamaları, şarka virüsüyle mücadele desteği, silaj biçme makinesi desteği, tohum desteği, tarım makinesi desteği, sebze fidesi desteği, meyve fidanı desteği ve alternatif tarım ürünleri, zeytin, kavuzsuz arpa gibi desteklerimiz var.

Şimdi, kısaca bunlarla ilgili... Taş toplama hizmeti: Biz Kırsal Hizmetler Dairesi Başkanlığına 10 adet taş toplama makinesi aldık. Bunlarla amacımız, taş toplama hizmetiyle çiftçilerimizin topraklarını ıslah etmek. ıslah ettikten sonra hem tarım makinelerinin yıpranması payları azaltılıyor hem de üretimdeki verim kayıplarını önüyor. Ankara'nın tüm ilçelerinde 2016 yılında 1.413 dekar, 2017 yılında ise 1.625 dekar, toplamda 3.038 dekar alana hizmet verdik. Bu hizmetten 13 kadın çiftçimiz yararlanmıştır. Taş toplanan arazide ürün miktarı yaklaşık yüzde 50 oranında artmakta olup 3.038 dekar arazide 300 ton fazla ürün elde ederek çiftçilerimiz 204 bin TL yıllık ek gelir sağlamıştır.

Taş toplama hizmetimiz ilçemizde aktif olarak yine devam etmektedir. Yani bize müracaat eden bütün çiftçilerimizin taleplerini değerlendiriyoruz.

Tohum eleme tesisleri kurduk. Bu 5 ilçede şu anda var. Akyurt, Elmadağ, Balâ, Gölbaşı ve Haymana. Çiftçilerimiz ithal tohum almak zorunda kalmayacak bu sayede. Ürettikleri tohumları, tohum eleme tesisi sayesinde daha kaliteli tohumluk kullanacaklar. Tohum eleme tesisi sayesinde tohumlar yüzde 98 gibi yüksek bir oranda elenmekte ve verim artmaktadır. Yani gelecek yıllarda da talep üzerine biz bunları artırmayı düşünüyoruz.

İyi tarım uygulamaları konusunda, neden iyi tarım uygulaması diyoruz? Çevre, insan ve hayvan sağlığına zarar vermeyen tarımsal üretimin yapılması, tarımda izlenebilirlik ve sürdürülebilirliğin sağlanması için tercih edilmelidir. 2 milyon 420 bin 55 dekar alanda 320 çiftçimize iyi tarım sertifikası vererek sürdürülebilir denetimli tarımı destekledik. Buradan 30 kadın çiftçimize de bu sertifikayı, iyi tarım sertifikasını verdik.

Bunun yanında şarka virüsüyle mücadelemiz vardı. Biliyorsunuz, ürünlerin kalitesi ve meyvelerin pazar değerini düşüren şarka virüsüyle Ankara'nın genelinde mücadele için il tarım müdürlüğü merkez laboratuvarında malzeme desteği verdik.

Silaj biçme makinemiz var yine aynı şekilde. Çiftçilerimizin zamandan tasarruf ederek modern yöntemlerle hasat yapmaları için silaj biçme makinesiyle hizmet vermekteyiz. Yine bize başvuran çiftçilerimiz -bu hayvan yemi özellikle, bunun altı aylık bir ömrü var paketlemede- kışın hayvanlarına yem olarak kullanıyorlar.

Bir de afet zararına tohum desteği verdik. Beypazarı, Gündül, Ayaş ilçelerinde afetten zarar gören çiftçilerimize bu desteği verdik. Yine bu desteklerin içinde 21 kadın çiftçiye, Ayaş'ta da 19 kadın çiftçiye tohum desteği verdik.

Tarım makinesi desteği: İlçe tarım müdürlüklerine tarım makinesi desteği verdik. Ayaş ilçesine helezonlu ayçiçeği patozu, ayçiçeği eleme makinesi, Nallıhan ilçesine salça yapma makinesi verdik.

Sebze fidesi desteğimiz: Çiftçilerimize ekonomik değeri yüksek olan ürünleri yönlendirmek, yerli tohum kullanımına teşvik etmek ve ürün çeşitliliğini artırmak için yüzde 75 hibe ve yüzde 25 katkı payıyla sebze fidesi desteği verdik. 243 çiftçimizden 13'ü kadın çiftçimizdir.

Meyve fidanı desteğimiz: Yine, 964 çiftçimizden 35'i kadındır. Ekonomik fayda sağlamak ve meyilli arazilerin kullanımını artırmak amacıyla yine yüzde 75'ini hibe, yüzde 25'ini de almak şartıyla veriyoruz.

Yine, alternatif tarım ürünlerimiz var; kabuzsuz arpa desteği. Çiftçilerimizi yeni ürünlerle tanıştırp tarımda çeşitliliği artırıyoruz. 286 çiftçiden 15'i yine kadın çiftçimiz. Zeytin fidanı desteğimiz var, Ankara'da zeytini de destekliyoruz, yetişen yerlerimiz var. Bunlardan 34 çiftçimizden 5'i kadın çiftçimiz.

Yine, hayvancılığa verilen desteklerimiz var. Bunlar arıcılık desteği, arılı kovan desteği, arıcılık malzemesi desteği, arıcılara yerinde eğitim ve denetim desteği. Bu da belediyeçilikte bir ilk. Küçükbaş hayvan desteğimiz var; damızlık, koç ve tekede sürü ıslahı yaptık, keçi sürü desteği, koyun kırkma eğitimi, uluslararası kırkım şampiyonası yaptık. Büyükbaş hayvan desteği verdik. Yem bitkisi destekleri, silaj biçme ve paketleme, süt tankı desteği verdik.

Burada kısaca geçeyim: Arılı kovan desteğinde, yine, 1.400 çiftçiden 83'ü kadın. Yine arıcılık malzemesi desteğinde 1.400 çiftçiden 83'ü kadın ve bunları malzemeleriyle birlikte verdik ve bu çiftçilerimize de ayrıca eğitim verdik. Arıcılıkta dağıttıklarımızdan yüzde 80 oranında bir verim elde ettik geri dönüşümde. Küçükbaş hayvan desteklerimizde 752 çiftçiye 1.412 adet damızlık koç ve 237 adet teke verdik. Bunlardan 22'si kadın çiftçimize olmak üzere 44 damızlık koç; 2'si kadın çiftçimize olmak üzere 13 teke desteği verdik.

Şimdi, kentten köye ters göçü sağlamak için sürü desteği verdik. Kırtsaldan kente göçü önlemek amacıyla genç çiftçilerimize koyun ve keçi sürüsü desteği verdik. 60 genç çiftçiye -18'i kadın çiftçi bunların- 3 bin adet anaç kıvrıcık koyun Çamlıdere'ye verdik, 18 genç çiftçiye -4'ü kadın çiftçi- 900 adet anaç Ankara keçisi Gündül'e, 14 genç çiftçiye -7'si kadın çiftçi- 700 adet anaç Ankara keçisi Nallıhan'a verdik.

Kırkım eğitimi ve uluslararası şampiyonası: Burada kırkım makinesi eğitimi ve 8 adet makine hibe desteği verdik. Bunlardan kırkım şampiyonasında 1'inci olan yine bir kadın çiftçidir. Yine, uluslararası bir fuar düzenledik, çoban fuarı.

Bir de Ankara ürünlerine desteği, Ankara tiftik keçisini nasıl desteklediğimizi söyleyelim: Teke desteği verdik, kırkım eğitimi, kırkım şampiyonası, kırkım makinesi, Ankara Tarım ve Hayvancılık Çoban Fuarı, sürü desteği ve -biraz önce söylediğim- tiftiğin ve keçinin etinin değerini artırmak için Ankara oğlağına destek verdik, bunları, Ankara oğlağının etinin faydalarını fuar ve festivallerde tanıttık. Büyükbaş hayvan desteklerimizi söyledim. 6.307 çiftçiden 72'si kadın çiftçiye olmak üzere yem bitkisi tohumu desteği verdik. Süt tankı desteğimiz vardı yine. Evet, bunlar kısaca genel olarak bizim yaptığımız destekler.

Kırsal alanda kadın olmak gerçekten zor çünkü hem eğitim açısından hem sosyal güvenlik açısından, örgütlenme açısından, pazarlama, girişimcilik, tarımsal üretim açısından burada, kırsal alanda gezdiğimizde ve bire bir görüştüğümüzde kadınlarımıza destek vermemiz gerektiğine inanıyoruz, bunu fark ettik ve bunun için de çalışmalar yaptık. Kadın çiftçilerimize desteklerimizi mesela istiridye mantarı serası, ahşap atölyesi, el sanatları atölyesi, kadın kooperatif, dernek, vakıf ve benzeri kuruluşlara destek, kadın danışma merkezlerinin kurulması gibi başlıklar altında toplayalım.

BAŞKAN – Kadın danışma merkezlerinin kurulması...

ANKARA BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ KIRSAL HİZMETLER VE JEOTERMAL KAYNAKLAR DAİRESİ BAŞKANLIĞI ÜRETİM PAZARLAMA VE DESTEK ŞUBE MÜDÜRÜ ŞEYMA ÜLKÜ TABAK – Onları şimdi açacağız.

Şimdi, istiridye mantarı serasından başlayalım isterseniz. Sincan’ın Mülk köyünde 6 kadın çiftçimiz bize başvurarak mantarcılık yapmak istediklerini söylediler. Biz de araştırdık bu seranın nasıl olacağını, bayağı bir uğraş verdik ve onlara istiridye mantarı serası kurduk. Şu anda 6 kadın çiftçimiz burada mantar üretimini yapıyorlar. Şu anki aşamada zaten üretim izni almak için bazı yerlere başvurduk, artı, onların pazar yollarını açmak için de çeşitli kurumlara başvurduk, mesela tarım kredi kooperatiflerine hani ürünlerini alabilir misiniz diye. Sağ olsunlar, çok iyi karşıladılar. Marketlerle görüştük. Şu anda izin alma sürecindeler. Bunlara ayrıca mantar üretimi eğitimi verildi, KOSGEB’den girişimcilik eğitimi alındı, desteği verdik.

GIDA, TARIM VE HAYVANCILIK BAKANLIĞI EĞİTİM, YAYIM VE YAYINLAR DAİRESİ BAŞKANLIĞI KIRSALDA KADIN HİZMETLERİ KOORDİNATÖRÜ NİMET KALELİ – Ben bir şey sorabilir miyim?

BAŞKAN – Tabii.

GIDA, TARIM VE HAYVANCILIK BAKANLIĞI EĞİTİM, YAYIM VE YAYINLAR DAİRESİ BAŞKANLIĞI KIRSALDA KADIN HİZMETLERİ KOORDİNATÖRÜ NİMET KALELİ – Bu mantar üretimiyle ilgili, daha doğrusu bu belediyenin çalışma şeklinde başvurularınıza göre nasıl bir değerlendirme yapıyorsunuz? Kriterleriniz var mı, bir proje formatınız var mı? Neye göre kadınlar mantarla ilgili size bir proje sunuyorlar?

ANKARA BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ KIRSAL HİZMETLER VE JEOTERMAL KAYNAKLAR DAİRESİ BAŞKANLIĞI ÜRETİM PAZARLAMA VE DESTEK ŞUBE MÜDÜRÜ ŞEYMA ÜLKÜ TABAK – Şöyle: Bize her proje sunanın projesini zaten değerlendiriyoruz ama biz bir kişiye değil, hani böyle 6 bayan olduğu için, onları desteklemek amacıyla Meclis kararı için Meclise sunduk, Meclis de kabul etti, Meclis kararıyla onlara bu serayı yaptık.

BAŞKAN – Şimdi “6 kişi” dediniz ya, onlar bir kooperatif ya da bir şey kurdular mı?

ANKARA BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ KIRSAL HİZMETLER VE JEOTERMAL KAYNAKLAR DAİRESİ BAŞKANLIĞI ÜRETİM PAZARLAMA VE DESTEK ŞUBE MÜDÜRÜ ŞEYMA ÜLKÜ TABAK – Hayır değil, sadece 6 kadın çiftçi.

BAŞKAN – 6 kişi bir grup olarak ve Meclis kararıyla yaptınız bunu.

ANKARA BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ KIRSAL HİZMETLER VE JEOTERMAL KAYNAKLAR DAİRESİ BAŞKANLIĞI ÜRETİM PAZARLAMA VE DESTEK ŞUBE MÜDÜRÜ ŞEYMA ÜLKÜ TABAK – Evet.

AYŞE DOĞAN (Tekirdağ) – Peki, bunu yaparken -arkadaşımızın söylediği gibi- bir yer, hâlihazırda bir şeyler olması gerekiyor mu? Kendisine ait tarlası, tapulu bir şeyleri...

ANKARA BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ KIRSAL HİZMETLER VE JEOTERMAL KAYNAKLAR DAİRESİ BAŞKANLIĞI ÜRETİM PAZARLAMA VE DESTEK ŞUBE MÜDÜRÜ ŞEYMA ÜLKÜ TABAK – Evet, tapulu, kendilerine ait tarlaları vardı. Zaten uzman arkadaşlarla gidildi, oraya bakıldı.

BAŞKAN – Sizin verdiğiniz destek ne orada somut olarak?

ANKARA BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ KIRSAL HİZMETLER VE JEOTERMAL KAYNAKLAR DAİRESİ BAŞKANLIĞI ÜRETİM PAZARLAMA VE DESTEK ŞUBE MÜDÜRÜ ŞEYMA ÜLKÜ TABAK – Sera yaptık, kompost verdik, tamamen içinin şeylerini, ilk kompostlarını, malzemelerini biz verdik, eğitimlerini biz verdik.

BAŞKAN – Herhangi bir ücret karşılığı olmaksızın.

ANKARA BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ KIRSAL HİZMETLER VE JEOTERMAL KAYNAKLAR DAİRESİ BAŞKANLIĞI ÜRETİM PAZARLAMA VE DESTEK ŞUBE MÜDÜRÜ ŞEYMA ÜLKÜ TABAK – Yüzde 25 yine aldık, yüzde 75 hibe verdik.

GIDA, TARIM VE HAYVANCILIK BAKANLIĞI EĞİTİM, YAYIM VE YAYINLAR DAİRESİ BAŞKANLIĞI KIRSALDA KADIN HİZMETLERİ KOORDİNATÖRÜ NİMET KALELİ – Yüzde 25 öz kaynak kullanmaları gerekiyor.

ANKARA BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ KIRSAL HİZMETLER VE JEOTERMAL KAYNAKLAR DAİRESİ BAŞKANLIĞI ÜRETİM PAZARLAMA VE DESTEK ŞUBE MÜDÜRÜ ŞEYMA ÜLKÜ TABAK – Evet, onlar yüzde 25’i yine koydular yani para olarak.

ANKARA BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ KIRSAL HİZMETLER VE JEOTERMAL KAYNAKLAR DAİRESİ BAŞKANLIĞI ATIK KOORDİNASYON ŞUBESİ MÜDÜRLÜĞÜ TEMSİLCİSİ DUYGU SOYTÜRK – İşi sahiplenmek adına onların da bir maddi...

ANKARA BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ KIRSAL HİZMETLER VE JEOTERMAL KAYNAKLAR DAİRESİ BAŞKANLIĞI ÜRETİM PAZARLAMA VE DESTEK ŞUBE MÜDÜRÜ ŞEYMA ÜLKÜ TABAK – Evet çünkü tamamen hibe olunca nasılsa bu geldi diye çok...

BAŞKAN – Bu DK’ların da var bu yönde destekleri değil mi?

ANKARA BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ KIRSAL HİZMETLER VE JEOTERMAL KAYNAKLAR DAİRESİ BAŞKANLIĞI ÜRETİM PAZARLAMA VE DESTEK ŞUBE MÜDÜRÜ ŞEYMA ÜLKÜ TABAK – Evet, zaten sağ olsun Tarım Bakanlığıyla bayağı bir koordineli, ilçe ve il tarım müdürlükleriyle çok koordineli bir şekilde çalışıyoruz, onlara danışarak çalışıyoruz çünkü onlar yıllardan beri bu işi yapıyorlar, biz ise yeni başladık, sürekli danışarak yapıyoruz. Bu şekilde ve şu anda sağ olsun ablalar bayağı bir hevesliler, bu 4’üncü kompostları, diğer kompostları kendi paralarıyla aldılar ve Sincan Belediyesiyle de görüşüp onlara pazar yeri verdirdik, orada pazar yerlerinde satıyorlar.

ANKARA BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ KIRSAL HİZMETLER VE JEOTERMAL KAYNAKLAR DAİRESİ BAŞKANLIĞI ATIK KOORDİNASYON ŞUBESİ MÜDÜRLÜĞÜ TEMSİLCİSİ DUYGU SOYTÜRK – Sayın Milletvekilim, bir öneride bulunmak gerekirse, çiftçilerimiz genelde Bakanlık düzeyindeki kurumlara ulaşmakta çekiniyorlar, hani biraz daha resmî geliyor ama belediye daha bizden biri deyip daha çok bize başvuru yapıyorlar. Belki de biz onların koordinasyonunu sağlayabiliriz çünkü bizim de bazı yetki alanlarımızın dışına taşıyor, örneğin üretim izni gibi. Dolayısıyla, bize başvuru yapmaları, bize yönlendirilmeleri belki daha kolay oluyor. Biz zaten yetkimiz dışına çıktığı an il tarım müdürlüğümüzle, ilçe tarım müdürlüğümüzle buluşturuyoruz ve çekiliyoruz ama yani bu arada...

BAŞKAN – Bir rehberlik hizmeti veriyor gibisiniz.

ANKARA BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ KIRSAL HİZMETLER VE JEOTERMAL KAYNAKLAR DAİRESİ BAŞKANLIĞI ATIK KOORDİNASYON ŞUBESİ MÜDÜRLÜĞÜ TEMSİLCİSİ DUYGU SOYTÜRK – Evet, ücretsiz bir rehberlik hizmeti gibi oluyor. O yüzden belki daha hızlı olabilir işlemler.

GIDA, TARIM VE HAYVANCILIK BAKANLIĞI EĞİTİM, YAYIM VE YAYINLAR DAİRESİ BAŞKANLIĞI KIRSALDA KADIN HİZMETLERİ KOORDİNATÖRÜ NİMET KALELİ – Rehberliğin aslında dışına çıkmış gibi bir havanız var.

ANKARA BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ KIRSAL HİZMETLER VE JEOTERMAL KAYNAKLAR DAİRESİ BAŞKANLIĞI ATIK KOORDİNASYON ŞUBESİ MÜDÜRLÜĞÜ TEMSİLCİSİ DUYGU SOYTÜRK – Burada çıktık.

GIDA, TARIM VE HAYVANCILIK BAKANLIĞI EĞİTİM, YAYIM VE YAYINLAR DAİRESİ BAŞKANLIĞI KIRSALDA KADIN HİZMETLERİ KOORDİNATÖRÜ NİMET KALELİ – Burada şey çok önemli, sürdürülebilirliğinin sağlanması konusunda ne kadar bir süre bu projeyi takip ediyorsunuz?

ANKARA BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ KIRSAL HİZMETLER VE JEOTERMAL KAYNAKLAR DAİRESİ BAŞKANLIĞI ÜRETİM PAZARLAMA VE DESTEK ŞUBE MÜDÜRÜ ŞEYMA ÜLKÜ TABAK – Şöyle: İki yıl oldu. Zaten yapılması, edilmesi, altı aydan beri onlar üretime başladılar. Biz orada olduğumuz sürece devam edeceğiz. Onlar şu anda bağımsız. Biz, sadece gönüllü olarak onlara yol gösteriyoruz. Yani şu anda, biz orada olmasak, başka biri gelse eğer ilgilenmek istemiyorsa ilgilenmez, öyle söyleyeyim. Çünkü bize bağlı değiller şu anda. Biz sadece hibemizi yaptık, desteğimizi verdik, çekildik. Ama şu anda onları yalnız bırakmıyoruz, sürekli, mesela her gün görüşüyoruz. Ne yaptınız? Bugün kaç kilo sattınız? Bugün, mesela, Bakan Jülide Hanım’a giderken hediye şey yaparken istiridye mantarını tanıttık, diğer ürünlerimizi tanıttık. Buraya da getirdim hatta şimdi, istiridye mantarı değil de başka şeyler getirdim.

BAŞKAN – Onlardan örnekler alalım.

ANKARA BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ KIRSAL HİZMETLER VE JEOTERMAL KAYNAKLAR DAİRESİ BAŞKANLIĞI ÜRETİM PAZARLAMA VE DESTEK ŞUBE MÜDÜRÜ ŞEYMA ÜLKÜ TABAK – Dün aradım da, şu anda kompost yeni gelmiş, daha çıkmamış ürünleri, o yüzden.

Onun dışında, kırsal hizmetleri olarak Çamlıdere’de Anadolu Meslek Lisesinin bir atölyesi vardı. Protokolle o atölyeyi belediye olarak –onlar kullanmıyorlardı öğrenci azlığından- biz devraldık. Orada makinelerimizi kendimiz mal alımıyla aldık ve kadınlarımıza İŞKUR aracılığıyla eğitim verdik. Orada 49 kadına İŞKUR’dan eğitim verdik. Bu eğitim sonucunda başarılı olan ve gerçekten istekli, gönüllü olan kadınlarımıza şu anda yine İŞKUR destekli devam edeceğiz. Bizim amacımız onların eli, tabii hizmet alımıyla oraya 5 personel aldık, başta ahşap ustası...

BAŞKAN – Yine belediye olarak atölyeler kurdunuz öyle mi?

ANKARA BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ KIRSAL HİZMETLER VE JEOTERMAL KAYNAKLAR DAİRESİ BAŞKANLIĞI ÜRETİM PAZARLAMA VE DESTEK ŞUBE MÜDÜRÜ ŞEYMA ÜLKÜ TABAK – Evet. Önceki de atölye.

BAŞKAN – Atölyenin dizaynı, döşemesi ve orada kurs verecek kişileri de mi siz belirlediniz?

ANKARA BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ KIRSAL HİZMETLER VE JEOTERMAL KAYNAKLAR DAİRESİ BAŞKANLIĞI ÜRETİM PAZARLAMA VE DESTEK ŞUBE MÜDÜRÜ ŞEYMA ÜLKÜ TABAK – Evet, hocaları da. Yine Halk Eğitimden hoca bulduk.

AYŞE DOĞAN (Tekirdağ) – Çok özür diliyorum. Ağaç olarak sanayi artığı mı, yoksa...

ANKARA BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ KIRSAL HİZMETLER VE JEOTERMAL KAYNAKLAR DAİRESİ BAŞKANLIĞI ÜRETİM PAZARLAMA VE DESTEK ŞUBE MÜDÜRÜ ŞEYMA ÜLKÜ TABAK – Hayır, kesinlikle değil.

AYŞE DOĞAN (Tekirdağ) – Çünkü ağaç da biliyorsunuz... Marangoz atölyelerinin artan şeylerini nasıl değerlendiriyorsunuz?

ANKARA BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ KIRSAL HİZMETLER VE JEOTERMAL KAYNAKLAR DAİRESİ BAŞKANLIĞI ÜRETİM PAZARLAMA VE DESTEK ŞUBE MÜDÜRÜ ŞEYMA ÜLKÜ TABAK – Değil, değil. Öyle değerlendirdiklerimiz de var. Bizim kendi kent estetiğinin atölyesi var, oradan artan şeyleri de alıyoruz ama biz onun dışında çam, ceviz, kayın ağaçlarını mal alımıyla aldık.

BAŞKAN – Şurada “KOSGEB girişimcilik eğitim desteği verilmiştir.” diyorsunuz ya eğitime katıldılar, KOSGEB’in eğitimlerine katıldılar. KOSGEB’ten bir destek aldılar mı ayrıca?

ANKARA BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ KIRSAL HİZMETLER VE JEOTERMAL KAYNAKLAR DAİRESİ BAŞKANLIĞI ÜRETİM PAZARLAMA VE DESTEK ŞUBE MÜDÜRÜ ŞEYMA ÜLKÜ TABAK – Hayır, şu anda almadılar, sadece girişimcilik eğitimini aldılar.

BAŞKAN – Sonradan kullanabilirler belki buradaki eğitimleri.

ANKARA BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ KIRSAL HİZMETLER VE JEOTERMAL KAYNAKLAR DAİRESİ BAŞKANLIĞI ÜRETİM PAZARLAMA VE DESTEK ŞUBE MÜDÜRÜ ŞEYMA ÜLKÜ TABAK – Şu anda bu bayanların yaptıkları bu ürünleri biz fuarlarda, kermeslerde kendi yaptığımız ya da davet edildiğimiz yerlerde... Geçen sefer Gümrük ve Ticaret Bakanlığının kooperatifçilikle ilgili bir fuarı vardı. Orada stantlar açarak orada ufak tefek, tabii, belediyenin satış yetkisi olmadığı için hani böyle, el harçlığı olsun diye de veriyoruz el altından.

Onun dışında, biz bu bayanlar iyice ilerledikten sonra, hani, bunlar, evet, pazarlarını da bulduktan sonra onları kooperatifleştirip orayı onlara devretmeyi düşünüyoruz. Bizim amacımız o yani ayaklarının üstünde durduklarına emin olduktan sonra.

Yine, Ayaş ilçesinde kırkyama atölyesi kurduk. Oranın elektrik, su, kira... Bir dernek var orada Ayaşlı Kadınlar Derneği diye. Onların her türlü giderlerini karşılıyor. Bu derneğin özelliği, annelerin engelli çocukları olması nedeniyle bu derneği destekliyoruz.

BAŞKAN – Yani buradaki kadınların engelli çocukları var.

ANKARA BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ KIRSAL HİZMETLER VE JEOTERMAL KAYNAKLAR DAİRESİ BAŞKANLIĞI ÜRETİM PAZARLAMA VE DESTEK ŞUBE MÜDÜRÜ ŞEYMA ÜLKÜ TABAK – Evet. Onlara destek verip o derneği ayakta tutabilmek için elektriğini, suyunu, kirasını, her şeyini, yakıtını, telefonlarını karşılıyor ve bunlara da yine fuarlarda, kermeslerde stantlar tahsis ediyoruz ürünlerini satmaları için.

Yine, Nallıhan’da Ham İpek Kadın Girişimciler Kooperatifi var. Onları da yine destekliyoruz. Yani bize başvuran, “Bize destek olun.” diyen, kooperatif olsun, dernek olsun yani bireysel bayan da olabilir, kadın çiftçi de olabilir, projesiyle gelen herkese elimizden gelen desteği veriyoruz.

Yine, Ayaş’ta Akkaya köyünde tarımsal kooperatifi var. Orada onların üretmiş oldukları ürünleri... Biz, belediyemizin otobüsü vardı şu anda kullanılmayan, o otobüsü mobil manava çevirdik. Yazın festivalimizde o kadınların ürettiği ürünleri orada pazarladık. Dokuz gün boyunca kadınlar gerçekten çok güzel ürünler sattılar.

GIDA, TARIM VE HAYVANCILIK BAKANLIĞI EĞİTİM, YAYIM VE YAYINLAR DAİRESİ BAŞKANLIĞI KIRSALDA KADIN HİZMETLERİ KOORDİNATÖRÜ NİMET KALELİ – Ayaş Akkaya Köyü Tarımsal Kalkınma Kooperatifi kadınlar tarafından kuruldu, kurucusu kadın, ortakları

da kadındı. Şu anda aktif olarak çalışıyor gördüğümüz kadarıyla. Aslında, buna çok güzel bir destek sağlamışsınız. En önemli konu pazarlamayla ilgiliydi. Belediyeye bu anlamda aslında teşekkür etmek istiyorum ben de. Gerçekten hani gördüğümüz şu manzaranın yaygınlaşması da çok önemli.

ANKARA BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ KIRSAL HİZMETLER VE JEOTERMAL KAYNAKLAR DAİRESİ BAŞKANLIĞI ÜRETİM PAZARLAMA VE DESTEK ŞUBE MÜDÜRÜ ŞEYMA ÜLKÜ TABAK – Türkiye’de bir ilktir. Mobil manava yazın bayağı bir talep oldu. Yani kullanılmayan otobüsümüzü bu hâle getirdik. Şimdi de artık bizde durması... Çünkü belediyeçilik olarak o da ayrı bir sıkıntı, devredeceğiz. Hangi kooperatife devredeceğimiz daha belli değil.

BAŞKAN – Şimdi, bu kadın dayanışma merkezleri önemli. Örnek olur inşallah diğer illerimize de. Bunu da bir anlatır mısınız?

ANKARA BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ KIRSAL HİZMETLER VE JEOTERMAL KAYNAKLAR DAİRESİ BAŞKANLIĞI ÜRETİM PAZARLAMA VE DESTEK ŞUBE MÜDÜRÜ ŞEYMA ÜLKÜ TABAK – Şöyle: Bu projeyi de, bizim Kültür ve Sosyal İşler Dairesi Başkanlığımız var, onlarla ortaklaşa yaptık. Onlar daha önce merkezde yapıyorlardı bu işi, bizim kırsaldaki kadınlara da böyle bir hizmet götürelim diye, şu anda 5 ilçede 5 kadın dayanışma merkezi kurduk.

BAŞKAN – “Daha önce böyle bir merkezleri vardı.” diyorsunuz.

ANKARA BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ KIRSAL HİZMETLER VE JEOTERMAL KAYNAKLAR DAİRESİ BAŞKANLIĞI ÜRETİM PAZARLAMA VE DESTEK ŞUBE MÜDÜRÜ ŞEYMA ÜLKÜ TABAK – Vardı, şimdi, kırsalda kuruyoruz.

BAŞKAN – Bu Kadın Danışma Merkezi ne hizmet yapıyordu?

ANKARA BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ KIRSAL HİZMETLER VE JEOTERMAL KAYNAKLAR DAİRESİ BAŞKANLIĞI ÜRETİM PAZARLAMA VE DESTEK ŞUBE MÜDÜRÜ ŞEYMA ÜLKÜ TABAK – Orada kadına yönelik şiddette mücadele... Yani belki şehirde, merkezdekiler sesini duyurabiliyor ama kırsaldaki kadınlar seslerini duyuramıyorlar. Psikolojik eğitim –psikoloğumuz var- oraya gidip yirmi dört saat cep telefonunu vererek arayabilirler. Yani orada bir psikolojik danışmanlık hizmeti verdik. Ayrıca, şiddetle ilgili eğitim verdik.

BAŞKAN – Yani bu Kadın Danışma Merkezi sadece psikolojik destek mi yoksa bu girişimcilik konularında da... Rehberlik hizmeti değil, o manada soruyorum.

ANKARA BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ KIRSAL HİZMETLER VE JEOTERMAL KAYNAKLAR DAİRESİ BAŞKANLIĞI ÜRETİM PAZARLAMA VE DESTEK ŞUBE MÜDÜRÜ ŞEYMA ÜLKÜ TABAK – Ha, yok, o değil, sadece girişimciliği biz şey yapıyoruz.

Onun dışında, KOSGEB eğitimini de zaten o danışma merkezleri üzerinden verdirdik.

DENİZ DEPBOYLU (Aydın) – Ben bir şey sormak istiyorum.

BAŞKAN – Buyurun.

DENİZ DEPBOYLU (Aydın) – Psikolojik destek hizmetini verdiğinizi ifade ettiniz az önce, “Psikolojik danışmanlık hizmeti veriyoruz.” dediniz. Peki, bunu kim veriyor? Bir uzman mı veriyor?

ANKARA BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ KIRSAL HİZMETLER VE JEOTERMAL KAYNAKLAR DAİRESİ BAŞKANLIĞI ÜRETİM PAZARLAMA VE DESTEK ŞUBE MÜDÜRÜ ŞEYMA ÜLKÜ TABAK – Tabii, tabii, Kültür ve Sosyal İşler Dairesi Başkanlığımızdaki uzman arkadaşlar. Zaten onlar bu konuda kadın sığınmaevlerinden tutun da var, psikoloğumuz, her şeyimiz var.

DENİZ DEPBOYLU (Aydın) – Direkt psikolog ya da bir psikolojik danışman tarafından mı veriliyor bu hizmet?

ANKARA BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ KIRSAL HİZMETLER VE JEOTERMAL KAYNAKLAR DAİRESİ BAŞKANLIĞI ÜRETİM PAZARLAMA VE DESTEK ŞUBE MÜDÜRÜ ŞEYMA ÜLKÜ TABAK – Tabii, evet.

DENİZ DEPBOYLU (Aydın) – Peki, şiddete karşı, önlemek amacıyla da verdiğinizi ifade ettiniz. Aynı zamanda Kadın Dayanışma Merkezinden bahsettiniz. Burada verdiğiniz eğitimler arasında neler var? Eğitimde veriyor musunuz?

ANKARA BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ KIRSAL HİZMETLER VE JEOTERMAL KAYNAKLAR DAİRESİ BAŞKANLIĞI ÜRETİM PAZARLAMA VE DESTEK ŞUBE MÜDÜRÜ ŞEYMA ÜLKÜ TABAK – Sayın Vekilim, şöyle söyleyeyim: Hani tam içeriğini şimdi net olarak bilmiyorum çünkü diğer daire başkanlığıyla... Sadece biz o atölyelerimize ve derneklerimize gösterdik. Psikolojik, hani onlar bire bir ilgilendiği için...

BAŞKAN - Yani siz buradaki kadınlara eğitim verebilirsiniz diye siz onlara teklif ettiniz kurduğunuz atölyeleri.

ANKARA BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ KIRSAL HİZMETLER VE JEOTERMAL KAYNAKLAR DAİRESİ BAŞKANLIĞI ÜRETİM PAZARLAMA VE DESTEK ŞUBE MÜDÜRÜ ŞEYMA ÜLKÜ TABAK – Evet, diğer daire başkanlığımız yürütüyor bu konuyu. Yani o yüzden hani tam içeriğini bilmiyorum işin gerçeği.

DENİZ DEPBOYLU (Aydın) – Peki, ben şimdi kadınlarla belki ilgili değil ama jeotermal kaynaklarla ilgili olduğunuzu da duyduğum için soruyorum. Bu jeotermal kaynaklarla ilgili olarak yaptığınız nedir?

ANKARA BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ KIRSAL HİZMETLER VE JEOTERMAL KAYNAKLAR DAİRESİ BAŞKANLIĞI ÜRETİM PAZARLAMA VE DESTEK ŞUBE MÜDÜRÜ ŞEYMA ÜLKÜ TABAK – Şöyle: Bizim şu anda Ankara'nın bu jeotermal kaynak suları ile ilgili 12 tane kuyumuz var, kuyu açtık, onların ruhsatını aldık, ruhsatlandırma çalışmalarını yaptık. Aslında biz "Hani bu Ayaş, Gündül, Haymana, oralarda jeotermal sularla sera yapabilir miyiz?" diye düşünmüştük ama maliyeti yüksek geldi ve artı, sıcaklık dereceleri en fazla 42 dereceye ulaştığı için çok verim alınamayacak diye... Mesela Afyon'da -biz bayağı bir gittik- çok iyi çünkü onların dereceleri yüksek, o yüzden hani çok şey yapamadık, projelerimiz yarım kaldı.

HATİCE DUDU ÖZKAL (Afyonkarahisar) – Sular bizde özel idarede, sizin belediye dediniz değil mi?

ANKARA BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ KIRSAL HİZMETLER VE JEOTERMAL KAYNAKLAR DAİRESİ BAŞKANLIĞI ÜRETİM, PAZARLAMA VE DESTEK ŞUBE MÜDÜRÜ ŞEYMA ÜLKÜ TABAK – Evet.

HATİCE DUDU ÖZKAL (Afyonkarahisar) – Bizde termal sular özel idareye bağlı.

ANKARA BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ KIRSAL HİZMETLER VE JEOTERMAL KAYNAKLAR DAİRESİ BAŞKANLIĞI ÜRETİM, PAZARLAMA VE DESTEK ŞUBE MÜDÜRÜ ŞEYMA ÜLKÜ TABAK – ASKİ de ilgileniyor, biz de; biz jeotermal kısmıyla bayağı bir uğraştık, uğraş verdik ama...

BAŞKAN – Evet, devam edelim.

ANKARA BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ KIRSAL HİZMETLER VE JEOTERMAL KAYNAKLAR DAİRESİ BAŞKANLIĞI ÜRETİM, PAZARLAMA VE DESTEK ŞUBE MÜDÜRÜ ŞEYMA ÜLKÜ TABAK – Yine, biraz önce demiştik ya Kadın Dayanışma Birimi üzerinden 10 kadın Ayaş'ta KOSGEB kadın girişimcilik eğitimi tamamladı, 20 kadın kadına şiddet eğitimi aldı, 30 kadın psikososyal destek aldı ve 5 kadın da bu Eşya Bankası Projesi var, yine Kültür Daire Başkanlığımızın,

oradan yararlandılar. Yine Ayaşlı Kadınlar Derneğine fuarlarda, festivallerde stantlar veriyoruz. Çubuk'ta yine Kadın Dayanışma Biriminde 20 kadın kadına yönelik şiddet eğitimi aldı, 16 kadın psikososyal destek aldı, 10 kadın da Eşya Bankası Projesinden yararlandı. Kahramankazan'da da yine aynı şekilde kadınlarımız bu tür destekler aldı. Çamlıdere, Nallıhan...

BAŞKAN – Hızlı geçebiliriz, şimdi bizi oylamaya falan çağırırlarsa, çabuk toparlayalım.

ANKARA BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ KIRSAL HİZMETLER VE JEOTERMAL KAYNAKLAR DAİRESİ BAŞKANLIĞI ÜRETİM, PAZARLAMA VE DESTEK ŞUBE MÜDÜRÜ ŞEYMA ÜLKÜ TABAK – Zaten bitiyor.

Bu desteklerimiz oldu.

Bir de çocuklarımız için yaptığımız desteklerimiz var. Bu Küçük Çiftçiler Yetiştiriyoruz Projesi, okullarda gıda ve hijyen eğitimi, festivalde de çocuk etkinliklerimize davet ettik. Bu Küçük Çiftçiler Yetiştiriyoruz Projemizde, düşündük...

BAŞKAN – O da güzel olmuş.

ANKARA BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ KIRSAL HİZMETLER VE JEOTERMAL KAYNAKLAR DAİRESİ BAŞKANLIĞI ÜRETİM, PAZARLAMA VE DESTEK ŞUBE MÜDÜRÜ ŞEYMA ÜLKÜ TABAK – ...hep kırsala veriyoruz ama merkezdeki çocuklarımız toprağa elini değmeyen, domatesin ağaçta yetiştiğini düşünen çocuklarımız var, biz okullara böyle bir destek götürelim diye 2016'da 5 okulla başladık buna, önce “Yapabilir miyiz?” diye böyle bir tedirgin olduk ama 5 okuldan sonra...

BAŞKAN – Bunu da belediye olarak yaptınız?

ANKARA BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ KIRSAL HİZMETLER VE JEOTERMAL KAYNAKLAR DAİRESİ BAŞKANLIĞI ÜRETİM, PAZARLAMA VE DESTEK ŞUBE MÜDÜRÜ ŞEYMA ÜLKÜ TABAK – Evet.

...2017 yılında da 45 okula çıkardık. Yine bu atölyemizde yapılıyor bu 1 metre karelik tahta, ahşap kasalar, bu kasaların içerisine domates bahçesi, biber bahçesi, salatalık bahçesi diye böyle koyarak çocuklara diktirdik ziraat mühendisi arkadaşlarımız onun nasıl büyütüleceğini de anlatarak, güzel etkinliklerimiz oldu.

Bir de okullarda gıda ve hijyen eğitimi, Doğru Beslenmeye Birlikte Adım Atalım Projemiz vardı. Burada 99 kırsal ilçe okulunda 4.520 öğrenciye gıda güvenliği ve hijyen eğitimi verildi, 125 merkez ilçe okulunda 8.096 öğrenci, veli ve öğretmene “Gıdanı tanı, seçimini yap” isimli eğitim seminerleri verilmiş, toplamda 12.616 kişiye ulaşılmıştır; maliyeti yok.

Yine, göl ve göletlerimizi balıklandırdık. Sağ olsun, yine burada Tarım Bakanlığımızın verdiği balıklarımızı biz ilçe göl ve göletlerimize attık, bunu da çocuklarımızla, bizim kendi çocuk yuvalarımız var, oradaki çocuklarla, onlar göllere balıklar nasıl atılıyor onları görsün diye böyle bir etkinlik yaptık.

Yine, burada turna balığı yakalama yarışması vardı. Ayaş Çanılı Barajı'nda amatör ve sportif amaçlı olta balıkçılığını tanımak, sevdirmek ve genişlemesini sağlamak amacıyla yine ana sponsor Büyükşehir Belediyesi olarak oradaki derneğe destek verdik.

Yine, Ankara Festivali'nde çocuk etkinliklerimizi şehir merkezindeki okulları arayıp “İşte, böyle bir festivalimiz var.” dedik, orada ata bindirdik çocukları, hayvanları tanıttık, traktör yarışması yaptık, sebze fidesi dikimini yaptık.

Yine, şöyle söyleyelim: Satış ve pazarlama desteği olarak çiğ süt otomatı... Bunu da Türkiye’de belki ilk olarak biz şey yaptık. Parayı atıyorsun, kaç litre süt alacaksan çiğ sütü alıyorsun. Öyle bir makinem var, şu anda Oran’da ve Sıhhiye’de. Yalnız bu çiğ sütümüz hastalıktan arındırılmış, ari süt belgesi olan sütler. Zaten bu, Bakanlığın çiğ süt satışındaki yönetmelikleri var, onlara uygun olarak yapılmıştır.

Yine, Gökkuşuğu’nda, Millî Kütüphanenin orada 22 tane dükkânımız var. Orada yine birliklere, derneklere ücretsiz olarak o dükkânları veriyoruz, oradaki tek istediğimiz yöresel ürünlerin satış yerleri olması. Kamu yararı olan bütün dernekler başvurabilir projeleriyle birlikte.

Yine, biraz önce bahsettiğim istiridye mantarı satış desteğimiz var. Yine, ahşap ürünlerimiz, biraz önce yine bahsettiğim, yani stant desteklerimiz devam etmekte. Mobil manavımız ve...

Şunu söylemek istiyorum en son: Yani biz bu işi Büyükşehir olarak tek başımıza yaparken tabii zorlanıyoruz, birçok engelle karşılaşyoruz. Eğer ki güçlü kadın ve güçlü toplum olmak istiyorsak bütün meslek kuruluşları, STK’lar, üniversiteler, yerel yönetimler, kamu kurum ve kuruluşları ve bakanlıklar organize bir şekilde, hep bir arada yaparsak bu işleri, projeleri, birbirimize destek olursak herhâlde daha güçleneceğiz diye ümit ediyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

Var mı arkadaşlar sormak istediğiniz şeyler?

DENİZ DEPBOYLU (Aydın) - Evet, ben ayrılmak zorunda kalacağım şimdi. Öncelikle özür diliyorum. Bu arada sunumlarınız için de teşekkür ediyorum. Dinleyemeyeceklerim için de özür diliyorum.

Sunumlar çok güzel. Sayın Başkanım, bugüne kadar iki yıldır bu çalışmayı devam ettiriyoruz, bu arada çok güzel örneklerle karşılaştık gerçekten kooperatifleşmiş kadın emeğini burada çok güzel tanıdık. Ancak şöyle bir eksiğimiz var gibi geliyor bana: Bence hep olumlu örnekleri görüyoruz ya, bir de sorun yaşayan kadınlarımıza nasıl ulaşırsınız?

BAŞKAN – Şimdi, Hava Hanım’ı dinleyeceğiz, ona söyleyeceğiz.

ANKARA BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ KIRSAL HİZMETLER VE JEOTERMAL KAYNAKLAR DAİRESİ BAŞKANLIĞI ÜRETİM, PAZARLAMA VE DESTEK ŞUBE MÜDÜRÜ ŞEYMA ÜLKÜ TABAK – Mesela Ayaş Akkaya’daki kooperatifimize ulaşabilirsiniz. Çünkü maddi anlamda destek olmayınca bayağı bir sorun yaşıyorlar, kapatmak üzereydiler, Büyükşehir olarak destek veriyoruz ama şu anda bayağı sıkıntıları var, onu da hani... NAL-ETİK, çok güzel bir örnek, onlar bayağı bir mücadeleyle ayakta kaldılar, yani kolay gelmediler buralara.

BAŞKAN – Şimdi, sorun yaşayan bir arkadaşımızı dinleyeceğiz.

DENİZ DEPBOYLU (Aydın) - Ama kooperatifçilikte sorun yaşayanlardan bahsetmiyorum. Şimdi, biz bir tarım ülkesiyiz aynı zamanda ve her bölgede kendine has ürünlerini yetiştiren kadın-erkek birçok çiftimiz var ve nihayetinde şöyle bir Türkiye’ye genel anlamda baktığımızda, işte ben Aydın Milletvekiliyim, Milliyetçi Hareket Partisi Aydın Milletvekili olarak, oradaki kadınlarımız başka sorunlar yaşayabilir, Urfa’daki başka yaşar, Trabzon’daki başka, her neyse, her bölgedeki kadınların desteklenmesi lazım. Ama biz şimdi kooperatifleşmeye dayalı çok güzel örnekler görüyoruz ve çok değerli buluyorum, bunu artırmak da gerekiyor ancak kırsal alandaki kadınların sadece sorunu, böyle bir birlik olmaktan öte yaşadıkları başka sorunlar da var. Yani maddi sıkıntı var, bunun yanı sıra sosyal güvenceleri yok tarımda, onun yanı sıra hizmeti nereden alacaklarını bilemiyorlar, ürünlerini yetiştirirken çok daha farklı sorunlar yaşıyorlar. Belki ziraatla ilgili bilgileri eksik veya doğanın bir şekilde gazabına uğrayıp ürünlerini kaybedebilen çok sayıda kadımız var.

Yine, tarımdan öte turizmle ilgilenen veyahut işte el sanatlarıyla ilgili yeteneği olan ama hiçbir şeyden haberi olmayan o kadar çok kadını var ki. Bir şekilde destek almış, bu desteği aldığında başarılı olmuş ya da başarısızlıkla sonuçlanan, sıkıntılar yaşamış kadınlarımızı dinliyoruz. Peki, bizden haberdar olmayan ve bizim de haberdar olmadığımız, kırsal alanda sorun yaşayan diğer kadınlara acaba nasıl ulaşabiliriz?

BAŞKAN - Aslında bu Komisyon da bir açıdan bir farkındalık oluşturuyor, bir açıdan da sivil toplum kuruluşlarının da aslında duyarlı olması lazım. Sizin dediğiniz gibi, bizim her yere ulaşmamız gerçekten zor ama bu Komisyonun varlığı bir farkındalık yarattı diye düşünüyorum. Aslında başarılı örneklerin de belki bu konuda âdeta bir mentorluk ve rehberlik hizmetinin sorumluluk düşüncesiyle diğerlerine ulaşma noktasında da...

DENİZ DEPBOYLU (Aydın) - Katılıyorum.

BAŞKAN – Tabii ki, bizim de desteklerimizle...

DENİZ DEPBOYLU (Aydın) - Sorun yaşayanlardan da bence çağıralım. Mesela bu ne olabilir? Farklı sivil toplum kuruluşları var ya, mesela ziraat odaları var. Ziraat odalarına gelen kadın çiftçilerimiz var veya onların tanıdıkları var. Bir hayvancılıkta veya işte tarımda neler yaşıyorlar, bizden neler istiyorlar? Bu kardeşlerimizi de davet edelim.

Mesela Aydın'da jeotermalle ilgili bir çalışma yapmışsınız. Şu anda Türkiye'de jeotermal ısı yüksekliğinin en fazla olduğu bölge Aydın. Aydın-Denizli, o bölge. Ve bu elektrik üretimi için kullanıyor. Ama maalesef seracılık için nedense veya ev ısıtması için kullanılmıyor. Ama öyle bir şey ki ÇED raporu aranmıyor, öyle bir yönetmelikler çıkarılmış ki birinci sınıf tarım alanına kuyu kazıyorlar. Jeotermal enerji için işte Magnesias Antik Kentinin içine kuyu kazıyorlar.

Bir Çıldır Havaalanımız var, size bir örnek vereceğim. Bunu ticaret borsasında dinledim: Çıldır Havaalanını kazanalım, işte uçuşlara açılın diye mücadele veren arkadaşlar gidiyorlar havaalanını ziyarete, bir bakıyorlar, pistin yanına bir jeotermal kuyusu açılıyor. Yani mesela oradaki tarımdaki insanlar başka endişeler yaşıyor. Hani incirimize zarar veriyor, zeytinimize zarar veriyor.

BAŞKAN – Yani her bölgenin kendine özel bir durumu oluyor, evet.

DENİZ DEPBOYLU (Aydın) – Kendine has sorunları var.

Güzel örnekleri dinlemek moral olarak bizi destekliyor, çok hoşumuza gidiyor. Hatta gittiğimizde örnekler veriyoruz, bakınız, böyle, kooperatifleşmeyle ilgili güzel çalışmalar var, bizim kadınlarımız da bu şekilde yapabilir diyoruz. Gerçekten çok değerli. Bir de ne sıkıntılar yaşıyorlar? Birilerini böyle, bulup dinleyebilirsek de o alana yönelik neler yapabiliriz diye.

ANKARA BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ KIRSAL HİZMETLER VE JEOTERMAL KAYNAKLAR DAİRESİ BAŞKANLIĞI ÜRETİM PAZARLAMA VE DESTEK ŞUBE MÜDÜRÜ ŞEYMA ÜLKÜ TABAK – Yani örnekleri getirebiliriz derseniz, çok kırsalda.

DENİZ DEPBOYLU (Aydın) – Onun da çok faydasının olabileceğini düşünüyorum.

BAŞKAN – Hatice Hanım, bir kelimeyle... Sonra Hava Hanım'a söz vereceğim. Arkadaşları da çok beklettim.

Hemen sen bir kelimeyle...

HATİCE DUDU ÖZKAL (Afyonkarahisar) – Yok ben termalle ilgili, hani mesela bu konuda en iyi Afyon. Ben bir önceki dönem il genel meclisi üyesiydim. Bizde özel idarenin kontrolünde, kimse kuyu açamıyor. Açılan kuyular özel idarenin kontrolünde ve biz soğuk su satar gibi parayla, metreküple satıyoruz. Tüm tesisler parayla alıyor oradan suyu. Onun için yani termalde kullanmak için de derece önemli. Şimdi mesela aynı suyu biz üç beş yerde kullanıyoruz derecesine göre, oraya düşüyor, orada, oraya düşüyor, orada. Yani aynı suyu kullanıyoruz.

DENİZ DEPBOYLU (Aydın) – Ama sizin Afyon’da çıkan ısı değeriyle bizdeki ısı değeri farklı. Afyon’daki turizm amacıyla kullanılacak düzeyde bir ısı ölçeğine sahip. İş enerjiye döndüğünde yönetmelikler değişiyor.

HATİCE DUDU ÖZKAL (Afyonkarahisar) – Termalde kullanmak için 18 derece gerekiyor.

BAŞKAN – Evet, arkadaşlar, jeotermal konusunu ayrıca görüşürüz.

Şimdi Sungurlu Kadın Girişimciler Kooperatifi Başkanı Hava Özata, buyurun.

SUNGURLU KADIN GİRİŞİMCİLER KOOPERATİFİ TEMSİLCİSİ HAVA ÖZATA – Bizim kooperatifimiz daha bebek diyebilirim, 2 yaşında, iki yıl oldu biz bu kooperatifi kuralı. Şimdi biraz önce biz arkadaşlarımız dinledik, inanılmaz güzel şeyler... Hani örnekler de almaya, oradan bir şeyler de kapmaya çalıştım. Özellikle o yüzden dinledim. Ama onlar gayet profesyonel ve dediğiniz gibi, işin pembe yüzüydü. Çok güzel bir yüzüydü, çok hoşuma gitti. Hani bizler böyle yapabilir miyiz, bizde bir şey olabilir mi? Onu bilmiyorum. İnşallah birileri ön ayak olur.

BAŞKAN – Motive etti belki, heyecanlandırdı.

SUNGURLU KADIN GİRİŞİMCİLER KOOPERATİFİ TEMSİLCİSİ HAVA ÖZATA – Kesinlikle, hoşuma gitti.

Ama şöyle bir şey: Bir de işin başka bir yüzü var. Biz mesela, ben on beş yıl...

BAŞKAN – Hangi konuda kurdunuz kooperatifi.

SUNGURLU KADIN GİRİŞİMCİLER KOOPERATİFİ TEMSİLCİSİ HAVA ÖZATA – Şöyle bir şey: Biz kooperatifi unlu mamuller üzerine... Ben hep düşündüm, hep kadınlarla alakalı ne yapabilirim diye düşünüyordum. On beş yıl ben çeyiz atölyesi çalıştırdım, hep esnaftım ilçemde. Düşünüyordum, ne yapabilirim?

BAŞKAN – Kaç kişisiniz?

SUNGURLU KADIN GİRİŞİMCİLER KOOPERATİFİ TEMSİLCİSİ HAVA ÖZATA – Biz 7 bayanla, 7 ev hanımıyla bir araya gelerek elimizde bir şey olmayarak, kimimiz yüksüğüyle, küpesiyle sermaye koyarak bu kooperatifi açmaya karar verdik. Sermaye payımızı 1’er milyardan koyduk. Biz 3’e milyarla yani 3 hisseyle yönetim kurulunu oluşturduk. 7 bayan biz kooperatifimizi kurduk.

BAŞKAN – Şu an kaçsınız?

SUNGURLU KADIN GİRİŞİMCİLER KOOPERATİFİ TEMSİLCİSİ HAVA ÖZATA – Şimdi 7’yle devam ediyoruz çünkü 7 kişi ilk önce kendine faydalı olabilmeli ki insanlar bir güven kazansız. Bunlar verimli deyip bize talep artsın. O yüzden biz ilk önce kendimize bir şeyler hani kendimizi ispatlama çabası içerisindeyiz şimdi şu anda. Amacımız bizim: Ne yapabiliriz diye düşündük ilk önce. Ben çeyiz atölyesi çalıştırdım ama her zaman önde giden gıda sektörü. Biliyorsunuz, batmaz gitmez bir şeydi. Gıda sektörüyle girmek istedik işin içine. Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığının bir ödeneğiyle bir kaymakamlık üzerinden makinalarımızı aldık. Benim amacım zaten...

BAŞKAN – Yani bir proje sundunuz.

SUNGURLU KADIN GİRİŞİMCİLER KOOPERATİFİ TEMSİLCİSİ HAVA ÖZATA – Bir proje sunduk. Arkadaşlarla oturduk karar verdik ne yapabiliriz.

HATİCE DUDU ÖZKAL (Afyonkarahisar) – Ne makinesi aldınız?

SUNGURLU KADIN GİRİŞİMCİLER KOOPERATİFİ TEMSİLCİSİ HAVA ÖZATA – Biz şöyle bir şey yaptık: Tarhana, erişte ve mantı üretme kararı aldık arkadaşlarla birlikte. Burada gördüğünüz gibi tarhanamız tamamen ev ürünü, eriştemiz ve tarhanamız, Çorum mantısı, kızartılmış boş Çorum mantısı. Bunun kararını aldık sonra biz makine desteği istedik. Çıkmış ödenekten biz makineleri sunduk, şu şu makineleri istiyoruz diye. Bize bunlar temin edildi. Biz bunları kiralamış olduk.

BAŞKAN – Ne makinesi onlar?

SUNGURLU KADIN GİRİŞİMCİLER KOOPERATİFİ TEMSİLCİSİ HAVA ÖZATA – Manti makinesi.

HATİCE DUDU ÖZKAL (Afyonkarahisar) – Mantıyı makine mi yapıyor?

SUNGURLU KADIN GİRİŞİMCİLER KOOPERATİFİ TEMSİLCİSİ HAVA ÖZATA – Mantıyı makineler büküyor hızlı olması açısından. Yoksa bayanlar da bükebilir. Un, su ve tuzla yapılmış Çorum mantısı. Boştur zaten özelliği, boş, kızarmış mantıdır. Biz bunu üretme kararı aldık ama bunun seri üretim olması için makine gerekliydi bize. Paketlemesi gerekliydi. Bunlar o parayla, o makinelerimiz alındı bizim. Ama tabii ki makineler alındı ama makilere bize bakıyor, biz makinelere bakıyoruz. Hiçbir şey yok, hammadde lazım tabii ki. Borçla filan artık kadınlar... Oradan destek yani destek de parasal değil, manevi destek. Sağ olsun, burada Çorum Milletvekilimiz Lütfiye İlksen Ceritoğlu Kurt'un çok manevi desteğini inanılmaz gördük. Allah kendisinden razı olsun.

Biz makine desteğini iki yılına kiraladık. Biz artık borçla bir yere un yazdırdık, bir yere su yazdırdık, kiralık, borçla filan yer kiraladık, üretime geçtik. Şükürler olsun, standardımızı tutturduk. Bir yerlere vermeye başladık. İlimizde en azından belli marketlere vermeye başladık, market zincirine vermeye başladık. Bunları perakende olarak Sungurlu'da, ilçemizde de tanıtık, ilçemizde de satışına başladık inşallah.

BAŞKAN – Marketlere nasıl verdiniz?

SUNGURLU KADIN GİRİŞİMCİLER KOOPERATİFİ TEMSİLCİSİ HAVA ÖZATA – Marketlerle biz ürünü hazırladıktan sonra paketleme aşaması... Tabii ki bunları söyleyip geçiyorum ama kuruluş aşamasında ilk önce bu prosedür. Yani onlarla bayağı bir para çıkıyor, bu, kooperatifi kurma aşamasında. Noterdir, şudur budur, ticaret odasıdır. 21 milyarla kuruldu bu kooperatif. Ondan sonraki aşamada mantılarımızı üretme aşamasına geçtik, bunun eğitimini aldık belli bir yerde, bir destek aldık yani eğitim desteği aldık özel bir şirkette. Oradan üretimimize başladık, standardımızı tutturduktan sonra ben görüşmelere gitmeye başladım. Onlar beğendiler ürünümüzü, incelediler, beğendiler. Ürünümüzü almaya başladılar. Bir kadın kooperatifi. Baktılar, incelemeye geldiklerinde gerçekten masumane 7 bayan gelmiş, canhıraş çalışıyor yani.

ANKARA BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ KIRSAL HİZMETLER VE JEOTERMAL KAYNAKLAR DAİRESİ BAŞKANLIĞI ÜRETİM PAZARLAMA VE DESTEK ŞUBE MÜDÜRÜ ŞEYMA ÜLKÜ TABAK – Sözüünüzü kesebilir miyim. Bu makine desteğini aslında KOSGEB'den alabilirsiniz. Öyle bir başvurunuz olmadı mı?

SUNGURLU KADIN GİRİŞİMCİLER KOOPERATİFİ TEMSİLCİSİ HAVA ÖZATA – Biz KOSGEB'den Can Suyu Projesi vardı. Bir oradan o makine desteğini aldıktan sonra o bize yeterli geldi. KOSGEB'e tekrar başvuramıyorsunuz, işte sıkıntının büyüğü burada.

HATİCE DUDU ÖZKAL (Afyonkarahisar) – Gıda kodeksine uygun mu?

SUNGURLU KADIN GİRİŞİMCİLER KOOPERATİFİ TEMSİLCİSİ HAVA ÖZATA – Onun bütün patentini aldık.

HATİCE DUDU ÖZKAL (Afyonkarahisar) – Kim yapıyor?

SUNGURLU KADIN GİRİŞİMCİLER KOOPERATİFİ TEMSİLCİSİ HAVA ÖZATA – Gıda, Tarım Bakanlığı. İlçe tarımdan, il tarımdan onun her şeyini aldık. Tahlillerini yaptırdık, isim hakkımızı aldık, patentimizi aldık, bunlar hep bir süreçti bizim için.

ANKARA BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ KIRSAL HİZMETLER VE JEOTERMAL KAYNAKLAR DAİRESİ BAŞKANLIĞI ÜRETİM PAZARLAMA VE DESTEK ŞUBE MÜDÜRÜ ŞEYMA ÜLKÜ TABAK – Peki, ne kadar para harcadınız patent için?

SUNGURLU KADIN GİRİŞİMCİLER KOOPERATİFİ TEMSİLCİSİ HAVA ÖZATA – Biz patent alırken toplamda elimizdeki 21 milyarı biz buraya bu sırf prosedür ve isim hakkımızı almaya, patentimizi almaya, işte bütün belgelerimizi almakta 21 milyar bize yeterli geldi. Diğer artık her şeyi borçlanarak... Gözümüzü aldık çünkü. Dediğim gibi, arkadaşımızın da söylediği gibi, kararlılık ve istikrar...

ANKARA BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ KIRSAL HİZMETLER VE JEOTERMAL KAYNAKLAR DAİRESİ BAŞKANLIĞI ÜRETİM PAZARLAMA VE DESTEK ŞUBE MÜDÜRÜ ŞEYMA ÜLKÜ TABAK – Sözünüzü yine keseceğim, kusura bakmayın.

İşte kırsaldaki kadının, yani mesela istiridy mantarı için üretim izni almak için başvurdular. Dediği gibi, 20 bin liraya mal oluyormuş. Biz bunu nasıl vereceğiz diye düşünüyorlar. Yani o maliyet çok sıkıntılı. Yani siz verebilmişsiniz ama kırsaldaki insanların birçoğu bunu veremiyor.

NALLİHAN KADIN KOOPERATİFİ TEMSİLCİSİ YILDIZ AKSU TIRIL – Aslında hiçbir zaman sorun bitmiyor yani. Çünkü sürekli mücadele etmek zorundasın, emek vermek zorundasın.

BAŞKAN – Biraz önce arkadaşımızın... Siz miydiniz, diğer arkadaşım mıydı? Emek vermeden birileri bir şey vermezse, diğer hepsi hibe olursa o zaman insanların vazgeçmesi daha kolay oluyor ama biraz da siz katarsanız o zaman vazgeçemiyorsunuz.

BAŞKAN – KOSGEB desteği aldınız mı?

SUNGURLU KADIN GİRİŞİMCİLER KOOPERATİFİ TEMSİLCİSİ HAVA ÖZATA - Almadık çünkü kooperatif bir yerden bir destek aldığı zaman ikinci desteğini alamıyor, sıkıntıların büyüğü o.

SONGÜL DORUKOĞLU – Kaymakamlık makine yardımı yaptı, işte “İki yıl kiraladık.” dediği o, kaymakamlık sağladı makineleri.

ANKARA BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ KIRSAL HİZMETLER VE JEOTERMAL KAYNAKLAR DAİRESİ BAŞKANLIĞI ÜRETİM PAZARLAMA VE DESTEK ŞUBE MÜDÜRÜ ŞEYMA ÜLKÜ TABAK – Kiranın iki yıl mı süresi?

SUNGURLU KADIN GİRİŞİMCİLER KOOPERATİFİ TEMSİLCİSİ HAVA ÖZATA - İki yıl süreyle makineleri kiraladık, istikrar gösterirsek iki yıl daha anlaşmamız olacak.

NALLİHAN KADIN GİRİŞİMCİLER KOOPERATİFİ TEMSİLCİSİ YILDIZ AKSU TIRIL – KOSGEB destek veriyor ama.

SUNGURLU KADIN GİRİŞİMCİLER KOOPERATİFİ TEMSİLCİSİ HAVA ÖZATA - KOSGEB’e Can Suyu Projesi için biz başvurduk, tabii ki yeni olduğumuz için o projeden biz yararlanamadık.

NALLİHAN KADIN GİRİŞİMCİLER KOOPERATİFİ TEMSİLCİSİ YILDIZ AKSU TIRIL – Çalışan olunca özellikle, hani sigortalı elemanınız olursa...

SUNGURLU KADIN GİRİŞİMCİLER KOOPERATİFİ TEMSİLCİSİ HAVA ÖZATA - İşte, işin garip tarafı, şimdi onlara geleceğiz, sıkıntılarımızdan birisi de şu: Biz 7 bayan hem kurucusuyuz hem işçisiyiz oranın çünkü maliyet bir şey yok ki biz işçi parası veremeyiz, öyle bir şeyimiz yok, öyle bir lüksümüz yok. Bizim şimdi ne bir sosyal güvencemiz ne aldığımız bir maaş, biz kazandığımız bütün parayı tekrar yine kooperatife yatırıyoruz. Neden? Orayı büyötmek için, orayı beslememiz lazım. Orayı tekrar beslemediğiniz zaman kooperatif diye bir şey yok, ortada hiçbir şey yok, sıfır, hemen tasfiyeye gidiyorsunuz. Zaten kooperatiflerin istikrar gösterebilmesi için orayı devamlı beslemek gerekiyor. Bu 7 bayanın devamlı fedakârlık edip, istikrar gösterip kararlı olması gerekiyor. Ama tabii ki bu aşama içerisinde bazı bayanlarda yaprak dökümüne uğradık çünkü eşleri diyorlar ki: “Siz buraya gittiniz, gece gündüz fedakârlık gösteriyorsunuz, bir kazanç yok.” Çünkü onlar bir ümit bağlamışlar, kırsaldaki

bayanları biliyorsunuz, hiçbir ekonomik özgürlükleri, bir şeyleri, hiçbir gelirleri yok, ona ümit bağlıyor. Çünkü bizim aldığımız bu 7 arkadaşın hepsini de eşleri asgari ücretle çalışan bayanlardan oluşturduk tabii ki, amacımız oydu zaten.

ANKARA BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ KIRSAL HİZMETLER VE JEOTERMAL KAYNAKLAR DAİRESİ BAŞKANLIĞI ÜRETİM PAZARLAMA VE DESTEK ŞUBE MÜDÜRÜ ŞEYMA ÜLKÜ TABAK – Sayın Başkanım, şöyle, bunu Kooperatifçilik Genel Müdürlüğünde Bakanlıktan temsilciler vardı, orada da konuştuk. Yani bu kooperatiflerin giderinin -bayağı bir şeyleri oluyor para olarak- maddi olarak, daha da azaltılması lazım çünkü özellikle kırsaldaki kadın kooperatifleri buna dayanamıyorlar, bir iki yıl...

BAŞKAN – Ne tür giderleriniz oluyor kooperatif olarak Hava Hanım, karşılaştığınız giderler ne mesela?

SONGÜL DORUKOĞLU – Ben sayayım isterseniz.

BAŞKAN – Tamam.

SONGÜL DORUKOĞLU – Noter, ticaret odasına, özellikle 3 tane bankaya para yatırıyorlar, toplayana kadar işleri bitiyor yani. Bir de Genel Kurul toplantıları özellikle yönetim değiştiği zaman tekrar ticaret odasına yayınlatmak zorunda kalıyorlar, yine para ve bunlar kazanamadıkları hâlde bu paraları ceplerinden ödemek zorunda kalıyorlar.

BAŞKAN – Anladım.

HATİCE DUDU ÖZKAL (Afyonkarahisar) – Ticaret odasının o zaman kooperatiflere özel bir şey yapması gerekiyor yani büyük iş yeri sahibi gibi hareket etmemesi lazım.

BAŞKAN – Tabii, biz “kadın kooperatifi” diyoruz ama çok farklı, büyük işletme şeklinde olan kooperatifler de var, dolayısıyla ikisinin...

NALLIHAN KADIN GİRİŞİMCİLER KOOPERATİFİ TEMSİLCİSİ YILDIZ AKSU TIRIL – Ben geçen sene kooperatife seçildiğimizde Gümrük ve Ticaret Bakanımızla da görüşmüştüm, “Bu kadın kooperatiflerini diğer kooperatiflerden ayrı tutar mısınız?” demiştim. Bakanımız da bununla ilgili bir çalışma yaptığını söylemişti, hatta Genel Müdüre...

BAŞKAN – Gümrük ve Ticaret Bakanlığıyla mı görüştük dediniz?

NALLIHAN KADIN GİRİŞİMCİLER KOOPERATİFİ TEMSİLCİSİ YILDIZ AKSU TIRIL – Gümrük ve Ticaret Bakanlığıyla, Kooperatifler Haftası’nda sunum yapmıştım ben Bakan Bey’e.

BAŞKAN – Kadın kooperatiflerine ayrı bir düzenleme.

ANKARA BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ KIRSAL HİZMETLER VE JEOTERMAL KAYNAKLAR DAİRESİ BAŞKANLIĞI ÜRETİM PAZARLAMA VE DESTEK ŞUBE MÜDÜRÜ ŞEYMA ÜLKÜ TABAK – Pozitif ayrımcılık diye...

SUNGURLU KADIN GİRİŞİMCİLER KOOPERATİFİ TEMSİLCİSİ HAVA ÖZATA - Çünkü KDV’si çok fazla, stopajı çok fazla, gerçekten bütün kooperatiflerde vergiye gidiyor yani, çok fazla vergisi var. Muhasebesi çok fazla zaten, hani ben onları hep anlatmıştım, oradaki sorunları.

BAŞKAN – Evet, tamam, teşekkür ederim.

Buyurun.

SUNGURLU KADIN GİRİŞİMCİLER KOOPERATİFİ TEMSİLCİSİ HAVA ÖZATA - Kooperatifin o konuda gerçekten hiçbir avantajını göremedik açıkçası. Resmen yani biz kadın olarak direniyoruz. Şimdi, biz ilimizde ve ilçemizde örnek olduk, ilk biz kooperatifi bir cesaret göstererek açtık. Artık bunun adı “cahil cesareti” mi, değil mi bilmiyorum ama çok istiyordum böyle bir şeyi, kadınları bir çatı altında toplamayı. Hani tüketen değil, üreten bayan olalım istedik hep. İlçelerimizde

de sonra Erol Bey de dâhil kooperatifler bizden gördüler, cesaretlendiler çünkü biz de güzel yüzümüzü ilk önce çok gösterdik. Yine de elhamdülillah, şükürler olsun, şey değil yani vasat durumda değiliz ama dediğimiz gibi...

HATİCE DUDU ÖZKAL (Afyonkarahisar) – Para kazanıyor musunuz?

SUNGURLU KADIN GİRİŞİMCİLER KOOPERATİFİ TEMSİLCİSİ HAVA ÖZATA - Para kazanma aşamasında daha biz hiç kendimiz kazanmadık, kooperatifi beslemekle meşgulüz.

BAŞKAN – Ama zarar etmemişler.

SONGÜL DORUKOĞLU – Çarkı döndürmeye başladılar.

Kooperatifin en büyük sorunu nedir? Şimdi, kaymakamdan makine desteği aldı hanımlar ya, bir başka yerden, bir başka kurumdan destek alamıyor, parasal destek alamıyor. Ne oluyor? Ondan sonra işçi tutamıyor.

Diğer bir sorun da...

SUNGURLU KADIN GİRİŞİMCİLER KOOPERATİFİ TEMSİLCİSİ HAVA ÖZATA - Sayın Başkanım...

BAŞKAN – Buyurun.

SUNGURLU KADIN GİRİŞİMCİLER KOOPERATİFİ TEMSİLCİSİ HAVA ÖZATA - Yaptığımız ürünleri yaparken kadınları da hareketlendirmeye başladık. Mesela, tarhanamızı yaparken köyün birisinden yoğurdunu alıyorum, domatesini alıyorum, biberini alıyorum, işte, mesela unumuzu yine ilçemizden alıyoruz, kooperatifin hareketlendirmesi kesinlikle güzel oluyor. Dediğimiz gibi, ilçelerde de şimdi, şu an 3 tane daha kooperatifimiz kuruldu, 2 tane ilçemiz yine kuracak.

BAŞKAN – Yani kooperatif kurulmasına da önayak oluyorsunuz.

SUNGURLU KADIN GİRİŞİMCİLER KOOPERATİFİ TEMSİLCİSİ HAVA ÖZATA - Önayak olduk bir nevi, hoşlarına gitti bizim yaptığımız şeyler ama dediğimiz gibi, kooperatiflerin bir şeylerden daha yararlanması, hani böyle daha bir destek görmeyi çok istiyoruz. Destek görürsek bunlar ayakta kalabilecekler, yoksa...

RADİYE SEZER KATIRCIOĞLU (Kocaeli) – Nasıl bir desteğe ihtiyacımız var?

BAŞKAN – Az önce şey dediler Başkanım, “Giderler fazla oluyor.” diyorlar, işte, noter, ticaret odası, genel kurulun yayınlattılması yani kooperatifler...

RADİYE SEZER KATIRCIOĞLU (Kocaeli) – İlk başlangıçta mı bunlar?

BAŞKAN – Başlangıçta ve genel kurullarını yaptıkları süreçte, şimdi, Kooperatifler Kanunu’na tabi bir şirket gibi düşünüldükleri için büyük kooperatifler ile kadın kooperatifleri aynı kurallara tabi. Onunla ilgili aslında bir özel düzenleme talepleri var. Siz tabii, izah edin, ilk talep ettikleri oydu da o yüzden...

HATİCE DUDU ÖZKAL (Afyonkarahisar) – Kadın kooperatiflerine pozitif ayrımcılıkla ilgili bir düzenleme yapmamız gerekiyor.

RADİYE SEZER KATIRCIOĞLU (Kocaeli) - Onu rapora yazalım o zaman.

BAŞKAN – Evet, o vardı zaten çözüm önerilerimizde.

SONGÜL DORUKOĞLU - Pazarlama sorunumuz da var tabii ki.

SUNGURLU KADIN GİRİŞİMCİLER KOOPERATİFİ TEMSİLCİSİ HAVA ÖZATA - Bu aşamada pazarlamada da kadın kooperatiflerine birazcık daha şey gösterilirse mesela marketlerde kadın kooperatiflerinin ürünlerini yer alırsa en azından biz ve bizim gibi kooperatiflere de...

RADİYE SEZER KATIRCIOĞLU (Kocaeli) – Marketler, oteller, büyük iş yerleri, firmalar yani orada mesela, atıyorum, bilmem ne fabrikası vardır... Sizin Sungurlu’da ne var?

SONGÜL DORUKOĞLU – Baktat var.

RADİYE SEZER KATIRCIOĞLU (Kocaeli) – Yani mesela, onlar kendi şeyinde kafesi vardır, oradaki çalışanlara bir yer vardır, onları satar ya da yemekhanesinde...

BAŞKAN – Aslında marketlere vermeye başlamışlar.

SUNGURLU KADIN GİRİŞİMCİLER KOOPERATİFİ TEMSİLCİSİ HAVA ÖZATA - Satmaya başladık, ürünlerimizi üretmekte standardımızı tutturduk şükürler olsun, yavaş yavaş yapmaya başladık. İlçelerimizde de dediğimiz gibi örnek olmaya başladık, onlar da yöresel ürünlerini...

BAŞKAN – Bu ürünlerin standardıyla ilgili tarım il müdürlüğünden mi, kimden onay alıyorsunuz?

SUNGURLU KADIN GİRİŞİMCİLER KOOPERATİFİ TEMSİLCİSİ HAVA ÖZATA - Tarım il müdürlüğünden.

HATİCE DUDU ÖZKAL (Afyonkarahisar) – İşte, en önemli şey orası.

SUNGURLU KADIN GİRİŞİMCİLER KOOPERATİFİ TEMSİLCİSİ HAVA ÖZATA - Tarım il müdürlüğünden, standardımızı oradan belirledik. Patentimizi aldık, her şeyimizi, isim hakkımızı aldık, şimdi de pazarlama aşamasındayız inşallah. Bu şekilde işte, bir şeyler yapmaya gayret ediyoruz. Dediğimiz gibi biz çok daha büyük değiliz, biz bebeğiz ama kooperatifimizi şimdi besleme aşamasındayız. Biz kooperatife bakacağız, inşallah kooperatif de sonra üyelerimizle birlikte büyüyerek bize bakacak diye ümit ediyoruz.

BAŞKAN – Buyurun.

İŞLAY SAFEL – Biz aslında büyük şehirlere de açılmak istiyoruz ama mesela, nakliyemiz sorun oluyor, her şey parayla olduğu için, araba istiyorlar, pazarlamacı istiyorlar, onu da ödeyecek durumumuz yok yani. Aslında kooperatifler kurulduğunda birazcık başta mesela, kira yardımı gibi, ham madde yardımı gibi biraz daha yardım olsa biz daha güçlenerek gelirdik.

RADİYE SEZER KATIRCIOĞLU (Kocaeli) – Kaç yıl oldu kurulu?

İŞLAY SAFEL – İki yıl ama beş altı aydır mesela seri üretime başladık. Mesela Çorum’da Yunus Marketlere veriyoruz.

SONGÜL DORUKOĞLU – Mayıs ayında bir yılı doldurdu, yaklaşık bir buçuk yıl, iki yıl bile değil yani.

İŞLAY SAFEL - Bebek bizim kooperatifimiz.

BAŞKAN – Bu yeniye göre iyi bir başarı, bir yıl içerisinde katedilen mesafe.

SONGÜL DORUKOĞLU - Ama çok azimliler, çok çalışanlar.

İŞLAY SAFEL - Ankara’ya da verelim diyoruz ama yani...

RADİYE SEZER KATIRCIOĞLU (Kocaeli) – Kaç üyeniz var?

SUNGURLU KADIN GİRİŞİMCİLER KOOPERATİFİ TEMSİLCİSİ HAVA ÖZATA – 7 üyeyle başladık, 7 üyemizle devam ediyoruz çünkü dediğim gibi, kendimizi ispatlama içerisindeyiz ki insanlar talepte bulunsun.

BAŞKAN – Teşekkür ediyoruz.

Arkadaşlar, şimdi Erol Bey’e söz vereceğim. Erol Ateş, Mecitözü Halk Eğitim Müdürü, Mecitözü kooperatiflerini temsilen; buyurun.

MECİTÖZÜ HALK EĞİTİM MÜDÜRÜ EROL ATEŞ – Biz de ilçemizde ve ülkemizde var olan yarı değerli doğal taşlar... Aslında ülkemiz çok zengin ama yüzde 98'i yurt dışına gidip orada işlenip tekrar bize yüksek maliyetlerde satılan ürünler. Biz de Halk Eğitim Merkezi Müdürlüğü önderliğinde, bizim öncülüğümüzde makineleşmeye gittik ilk önce. Çorum Milletvekilimiz Lutfiye İlksen Ceritoğlu Kurt önderliğinde bir 300 bin liralık makine departmanı aldık ve şu anda 9 bayanı kurslardan sonra kooperatifleştirdik ve kooperatif öncülüğünde devam ediyorlar. Şu anda sanal satış mağazamızı oluşturduk. Ayrıca AKM'de, AVM'de yerlerimiz var ve ilk icraatımız da yine yurt dışına oldu. Ancak yurt dışına da yine aracı firmalarla... Direkt bağlantı yapamıyoruz şu anda, henüz küçüğüz, daha beş, altı aylık bir oluşum. Burada güzel işler çıkıyor. Elinizde gördüğünüz gibi de bu en basitlerinden. Ayrıca bu taşların bir özelliği var, vücuttaki stresi alan, negatif enerjimizi alıp enerji veren özel taşlar yani yurt dışında çok rağbet görüyor. İlk işimizi Amerika'ya yaptık zaten.

ANKARA BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ KIRSAL HİZMETLER VE JEOTERMAL KAYNAKLAR DAİRESİ BAŞKANLIĞI ÜRETİM PAZARLAMA VE DESTEK ŞUBE MÜDÜRÜ ŞEYMA ÜLKÜ TABAK – Taşın ismi neydi pardon?

MECİTÖZÜ HALK EĞİTİM MÜDÜRÜ EROL ATEŞ – Akik, Jasper, Kalsedon.

ANKARA BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ KIRSAL HİZMETLER VE JEOTERMAL KAYNAKLAR DAİRESİ BAŞKANLIĞI ÜRETİM PAZARLAMA VE DESTEK ŞUBE MÜDÜRÜ ŞEYMA ÜLKÜ TABAK – Hepsinin farklı.

MECİTÖZÜ HALK EĞİTİM MÜDÜRÜ EROL ATEŞ – Evet, hepsinin farklı.

Örneğin Yozgat'ta ametist var, onu işliyoruz şu anda. Kütahya'dan yeşil taş geliyor. Kars'tan obsidyen...

BAŞKAN – Yani doğal taşları çıkartıyorsunuz, işlemesini?

MECİTÖZÜ HALK EĞİTİM MÜDÜRÜ EROL ATEŞ – İşlemesini yapıyoruz biz. Orada bayanları görürsünüz resimde, tarladan taş topluyor...

BAŞKAN – Bunları da kooperatif kurarak mı yapmaya başladılar?

MECİTÖZÜ HALK EĞİTİM MÜDÜRÜ EROL ATEŞ – Evet, Sayın Vekilim.

Ve şu anda iyi gidiyor, satış yapılıyor ama dediğim gibi pazarlama noktasında bazı sıkıntılarımız var; yurt dışına ulaşamıyoruz. Yurt dışına ulaşmamız için proje desteği gerekli. Bunlar için Gümrük ve Ticaret Bakanlığı en son sanırım beş, altı yıl önce bir destek vermiş ve kesilmiş. Şu anda örneğin Dernekler Genel Müdürlüğüne baktığınız zaman, bir derneğe proje desteği veriyor Sayın Vekilim ama kooperatiflere şu anda destek veren birimlerimi yok. Gümrük ve Ticaret Bakanlığına bağlıyız ama destek vermiyor. Sayfasına girin, “Proje desteği verilir.” deniliyor ama son altı yıldır bir kuruş destek verilmedi.

BAŞKAN – KOSGEB'den destek alamıyorlar mı?

MECİTÖZÜ HALK EĞİTİM MÜDÜRÜ EROL ATEŞ – KOSGEB'den çok kısıtlı.

NALLIHAN KADIN KOOPERATİFİ TEMSİLCİSİ YILDIZ AKSU TIRIL – KOSGEB desteklemiyor Sayın Vekilim.

GIDA, TARIM VE HAYVANCILIK BAKANLIĞI EĞİTİM, YAYIM VE YAYINLAR DAİRESİ BAŞKANLIĞI KIRSALDA KADIN HİZMETLERİ KOORDİNATÖRÜ NİMET KALELİ – Siz Gümrüğü söylüyorsunuz değil mi?

MECİTÖZÜ HALK EĞİTİM MÜDÜRÜ EROL ATEŞ – Evet, Gümrüğü söylüyorum.

GIDA, TARIM VE HAYVANCILIK BAKANLIĞI EĞİTİM, YAYIM VE YAYINLAR DAİRESİ BAŞKANLIĞI KIRSALDA KADIN HİZMETLERİ KOORDİNATÖRÜ NİMET KALELİ – Gümrüğün şeyinde “Destek verilir.” yazıyor fakat altı yıldır destek verilmediği için projelere, o bir sıkıntı demek.

MECİTÖZÜ HALK EĞİTİM MÜDÜRÜ EROL ATEŞ – Proje çağrısına çıkılmıyor.

BAŞKAN – Gümrük ve Ticaret Bakanlığının özel bir proje desteği yok ama KOSGEB’in var.

MECİTÖZÜ HALK EĞİTİM MÜDÜRÜ EROL ATEŞ – KOSGEB’in var ama Vekilim, biz KOSGEB’den ne istiyoruz? Örneğin Avrupa’da fuarlar oluyor, bizim taşlarımız Amerika’ya...

BAŞKAN – Bu İçişleri Bakanlığının da derneklere...

MECİTÖZÜ HALK EĞİTİM MÜDÜRÜ EROL ATEŞ – Derneklere var ama kooperatiflere vermiyor.

BAŞKAN – Kooperatiflere vermiyor diyorsunuz, sadece derneklere var.

MECİTÖZÜ HALK EĞİTİM MÜDÜRÜ EROL ATEŞ – Evet, derneklere.

Daha önce dernek olarak yürüttük Yozgat’ta.

BAŞKAN – İçişleri Bakanlığına bağlı olduğu için derneklere veriyor.

MECİTÖZÜ HALK EĞİTİM MÜDÜRÜ EROL ATEŞ – Dernekleri aldık biz mesela, derneğimiz vardı, oradan aldık, çok güzel işler yapıldı.

Ne yaptık biz? Yurt dışına gittik bayanlarla dernekle, fuarlara katıldık, hepsini Dernekler Genel Müdürlüğü karşılıyor ama kooperatifle herhangi bir fuara gideceğiniz zaman gidip kaymakama söylüyorsunuz ya da valiye rica ediyorsunuz, “Biz de gelebilir miyiz?” işte, “Bize de bir köşenizden yer verir misiniz?” gibi oluyor ama bir proje desteği olursa daha rahat olur.

Yine, Avrupa Birliği finansman desteği... Şu anda kooperatiflere, özellikle kadın girişim kooperatiflerine bir bölüm açılırsa, Avrupa Birliği finansmanlarından faydalanabilirsek çok iyi olacak.

HATİCE DUDU ÖZKAL (Afyonkarahisar) – Peki, madem kooperatif kurmanın size ne faydası var? Kooperatif yerine başka bir konseptte değerlendirmek yerine...

BAŞKAN – Şimdi, bak, kooperatifler ticaret yapıyor, dernekler yapamıyor yani dernek satış yapamaz.

HATİCE DUDU ÖZKAL (Afyonkarahisar) – Şahıs adına yürütsek daha kolay olmaz mı?

MECİTÖZÜ HALK EĞİTİM MÜDÜRÜ EROL ATEŞ – Şirket olmaz.

BAŞKAN – Şirket daha zor yani kooperatif onlardan daha iyi.

HATİCE DUDU ÖZKAL (Afyonkarahisar) – Kooperatif daha mı iyi bir şey oluyor?

NALLİHAN KADIN KOOPERATİFİ TEMSİLCİSİ YILDIZ AKSU TIRIL – Kooperatifler daha kurumsal oluyor vekilim, fatura yönünden, her yönden, vergi yönünden aslında. Kurumsal bir yer arıyor yani dışarıda pazar bulmak istiyorsanız her şeyi kurumsallaştırmanız lazım.

BAŞKAN – İnternet satışları yapıyorsunuz internet üzerinden.

MECİTÖZÜ HALK EĞİTİM MÜDÜRÜ EROL ATEŞ – Evet, şu anda güncelleme yapıyor sitemizde.

BAŞKAN – Yurt dışına hiç satış var mı bu İnternet üzerinden?

MECİTÖZÜ HALK EĞİTİM MÜDÜRÜ EROL ATEŞ – Var, aracı firmalarla Amerika’ya bir satışımız oldu. 500 kilogram ham taşı işledik el taşı olarak, şu an Amerika onu talep ediyor. Satış yaptık ama dediğimiz gibi yüksek KDV oranımız var yüzde 18. O, büyük oranda etkiliyor.

Yine, kamuya ürün verdiğimiz zaman kamu bizden bir firma gibi, şirket gibi üç teklif usulüyle alıyor Sayın Vekilim. Örneğin ben Halk Eğitim Merkeziyim, benim döner sermayem olduğu zaman bir kuruma direkt mal verebiliyorum ama...

BAŞKAN – Halk Eğitim Merkezi olarak?

MECİTÖZÜ HALK EĞİTİM MÜDÜRÜ EROL ATEŞ –...döner sermayem varsa ki şu anda yok çünkü çok küçük bir işletme, döndürmüyor onu. Biz kooperatif kurduk, kooperatifte en son Sağlık Bakanlığına ürün verdik.

BAŞKAN – Kaç üye var kooperatifte?

MECİTÖZÜ HALK EĞİTİM MÜDÜRÜ EROL ATEŞ – 9.

Ürün vereceğimiz zaman bizden teklif isteniyor ya da teklife çıkıyorlar. Küçük bir iş yeri bile bizden düşük teklif verebiliyor. Örneğin şu gördüğünüz ürünler...

BAŞKAN – Yani kamu alımlarında kadın kooperatiflerine öncelik verilmesi gibi.

MECİTÖZÜ HALK EĞİTİM MÜDÜRÜ EROL ATEŞ – Doğrudan alıp yapılabilir.

BAŞKAN – Onunla ilgili bir çalışma yapacağız denmişti Çalışma Bakanımızla görüştüğümüzde.

MECİTÖZÜ HALK EĞİTİM MÜDÜRÜ EROL ATEŞ – Yani bu bizim ürünlerimiz, diğer ürünler, işte, mantıyı, erişteyi bir kamu dairesi yemekhanesine alacağı zaman direkt alım yaptığı zaman büyük bir kâr sağlayacak kooperatifine ama büyük şirketler, firmalar bizim zaten önümüzü kapatıyor, biz onlarla rekabet edemiyoruz zaten ama direkt alım yaparlarsa...

BAŞKAN – İhale olmadan, doğrudan satın almak.

MECİTÖZÜ HALK EĞİTİM MÜDÜRÜ EROL ATEŞ – Evet, ihale olmadan. Halk Eğitim Merkezlerinden alıyor. Şu anda İskilip Halk Eğitim Merkezi tüm Türkiye’nin okul sıralarını, masalarını, makam odalarını -belki buraya dahi verilmiştir- direkt veriyor, yani direkt satış yapılabilir. O imkân olabilir.

YASAMA UZMANI GÖKALP İZMİR – İnternette satış yok galiba, hiçbir ürün fiyatı yazmıyor çünkü?

MECİTÖZÜ HALK EĞİTİM MÜDÜRÜ EROL ATEŞ – Güncelleme yapılıyor dediği gibi. Eski sistemiz güzel değildi, bunu yeniledik.

BAŞKAN – Yani taşı ayrıca takı hâline de getirebiliyorsunuz.

MECİTÖZÜ HALK EĞİTİM MÜDÜRÜ EROL ATEŞ – Evet.

Bunlar sıkıntılarımız Sayın Vekilim.

BAŞKAN – Önerileriniz nedir? Yani bunların aşılması noktasında ne gibi önerileriniz var, neler yapılırsa daha iyi olur?

MECİTÖZÜ HALK EĞİTİM MÜDÜRÜ EROL ATEŞ – İş daha çok bürokraside bitiyor bize göre, yani biz oradan hep onu diyoruz. Dediğim gibi proje desteği imkânımız yok, Gümrük ve Ticaretten bağılıyız. Biz ilk oraya gittik kooperatif nasıl kurulur diye, işte örneklerini Hava Hanımlara sorduk. “Kooperatif çok iyi bir şey, kurun, çok güzel, kadınlarınız aldığı paranın hepsini ortaklara pay edebilir.” Buraya kadar güzel ama kurduktan sonra fuara gitmek istiyoruz, arıyoruz, 1 metrekaresi 180 dolar, bir fuar yerinin İstanbul’da. Biz gidemiyoruz çünkü 180 dolar metrekaresi, 10 metrekaresi olduğu zaman büyük maliyetler ama proje desteği olduğu zaman proje bunları karşılayabiliyor vekilim.

BAŞKAN – Gümrük ve Ticaret Bakanlığını kadın kooperatiflerine ilişkin proje desteğinin de bulunması...

MECİTÖZÜ HALK EĞİTİM MÜDÜRÜ EROL ATEŞ – Evet, Sayın Vekilim.

Daha önce yapıldı ama tekrarlanmadı, altı ya da sekiz yıl önce.

BAŞKAN – Ne yapılmıştı daha önceden?

MECİTÖZÜ HALK EĞİTİM MÜDÜRÜ EROL ATEŞ – Kadın girişim kooperatiflerine bir destek verildi, hatta şu anda Kadın Emeğini...

RADİYE SEZER KATIRCIOĞLU (Kocaeli) – Maddi destek mi veriyor?

MECİTÖZÜ HALK EĞİTİM MÜDÜRÜ EROL ATEŞ – Evet, maddi.

BAŞKAN – Bir proje sundular, projeleri kabul edildi, bu proje kapsamında destek verildi.

MECİTÖZÜ HALK EĞİTİM MÜDÜRÜ EROL ATEŞ – Şu anda aktif Sayın Vekilim. İstanbul’da Kadın Emeğini Değerlendirme Vakfı öncülüğünde proje devam ediyor. Bunlar, sanırım Ege Bölgesi özellikle ağırlıklı, tüm kadın kooperatiflerini bir araya getirdiler. Hatta onların ürünlerini alıyorlar, internet sitelerinde satıyorlar. Onlar da küçük bir pay elde ediyorlar. Biz onlara da ulaştık. Onlar da bizim ürünlerimizi alabileceklerini, sitelerinde satabileceklerini söylediler ama bundan kâr istediler, biz de kâr vermedik. Şu anda böyle Sayın Vekilim.

Teşekkürler Başkanım.

BAŞKAN – Evet, arkadaşlar, toparlıyoruz. Son eklemek istedikleriniz varsa teker teker söz alarak toparlayalım inşallah.

Buyurun.

NALLİHAN KADIN KOOPERATİFİ TEMSİLCİSİ YILDIZ AKSU TIRIL – Desteklerinizi bekliyoruz yani kooperatifler gerçekten zor.

BAŞKAN – Ben şunu da ekleyeyim: Bugün bu toplantıda aklınıza gelmemiş olabilir, sizin çözüm önerileriniz, düzenlenmesini istediğiniz hususlarla ilgili mail adresimize ayrıca bilgileri deatabilirsiniz.

Ben her birinize, katıldığınız için teşekkür ediyorum. İnşallah, Allah başarılarınızın devamını nasip etsin, güzel çalışmalara imza atarsınız.

ANKARA BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ KIRSAL HİZMETLER VE JEOTERMAL KAYNAKLAR DAİRESİ BAŞKANLIĞI ÜRETİM PAZARLAMA VE DESTEK ŞUBE MÜDÜRÜ ŞEYMA ÜLKÜ TABAK – Atölyelerimizi ziyaret etmenizi istirham ediyoruz eğer uygun bir zamanınız olursa.

BAŞKAN – İnşallah.

ANKARA BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ KIRSAL HİZMETLER VE JEOTERMAL KAYNAKLAR DAİRESİ BAŞKANLIĞI ÜRETİM PAZARLAMA VE DESTEK ŞUBE MÜDÜRÜ ŞEYMA ÜLKÜ TABAK – Mesela Çamlıdere’deki ahşap atölyesini, Ayaş’taki o engelli annelerin kurduğu...

RADİYE SEZER KATIRCIOĞLU (Kocaeli) – O, Şeyh Ali Semarkandi Hazretleri’nin olduğu yerde de bir taş işliyorlar, orası sizinle mi ilgili?

ANKARA BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ KIRSAL HİZMETLER VE JEOTERMAL KAYNAKLAR DAİRESİ BAŞKANLIĞI ÜRETİM PAZARLAMA VE DESTEK ŞUBE MÜDÜRÜ ŞEYMA ÜLKÜ TABAK – Taş değil de bizimkisi ahşap atölyesi.

RADİYE SEZER KATIRCIOĞLU (Kocaeli) – Orada da var öyle bir çalışma.

ANKARA BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ KIRSAL HİZMETLER VE JEOTERMAL KAYNAKLAR DAİRESİ BAŞKANLIĞI ÜRETİM PAZARLAMA VE DESTEK ŞUBE MÜDÜRÜ ŞEYMA ÜLKÜ TABAK – Evet.

BAŞKAN – Ankara’da bir ziyaret yapalım inşallah.

Teşekkür ederiz arkadaşlar.

Kapanma Saati: 15.40